

MUTLU GÜNLER (HAPPY DAYS)

Samuel Beckett

Türkçesi: Semih Fırıncioğlu
(2006)

Bu çeviri yalnızca kişisel, ticari olmayan amaçlarla kullanılmak üzere sunulmuştur. Çevirmenin yazılı izni olmadan ticari amaçla kullanılamaz, herhangi bir yoldan yayımlanamaz, sahnelenemez, herhangi bir web sitesinde ya da başka bir elektronik dağıtım sisteminde bulundurulamaz. Bu türden kullanımlar için çevirmenin yanısıra yazarı temsil eden kuruluşun da iznine başvurulması gerekmektedir.

(©Türkçe çeviri: Semih Fırıncioğlu, Library of Congress, Haziran 2006.)

BİRİNCİ PERDE

Kavruk otlarla kaplı geniş bir alan sahnenin ortasına doğru yükselir ve alçak bir tümsek oluşturur. Sahnenin hem önüne hem de yanlarına doğru yumuşak eğimle alçalır. Tümseğin arkası dik olarak sahne düzeyine kadar iner. Olabildiğince basit ve simetrik.

Çok parlak ışık.

Arka perdeye boyalı, inandırıcı olmaya çalışan resimde, kesintisiz uzayıp giden zeminle gökyüzünün çok öteelerde birleştiği görülür.

WINNIE tümseğin tam ortasında beline kadar gömülüdür. Yaklaşık elli yaşında, yıpranmamış, sarışın, tombul, kollarıyla omuzları açık, kolsuz ve açık yakalı bluz (etek üstü), iri göğüslü, inci kolye. Kollarını önünde yere uzatmış, başı kollarının üstünde uyumaktadır. Yerde, sol tarafında alışverişte kullanılan türden büyük siyah bir çanta, sağ tarafında kapalı durumda bir şemsiye durmaktadır, şemsiyenin kıvrık tutamacı kapalı tentesinden dışarı çıkmıştır.

WILLIE, WINNIE'nin sağ tarafında, arkada yere yatmış uyumaktadır. Tepeciğin arkasında olduğu için görünmez.

Uzun sessizlik. Etrafı yırtarcasına keskin bir zil sesi duyulur, on saniye kadar sürer, kesilir. WINNIE hareket etmez. Sessizlik. Zil daha keskin, beş saniye kadar yine çalar. WINNIE uyanır. Zil kesilir. Başını kaldırır, ileri bakar. Uzun sessizlik. Doğrulur, ellerini açıp dümdüz yere koyar, başını geriye atıp tam tepeye bakar. Uzun sessizlik.

WINNIE (Yukarı bakarak) Cennet gibi bir gün daha. (Sessizlik. Başını indirir, ileri bakar, susar. Ellerini göğüs seviyesinde kavuşturur, gözlerini kapar. Dudakları, sözgelişi on saniye kadar, duyulamayan bir duayı mırıldanır. Dudaklar hareketsiz kalır. Eller kavuşmuş durumda. Alçak sesle.) Tanrıya şükürler olsun, amin. (Gözleri açılır, elleri çözülür ve tümseğe geri döner. Sessizlik. Tekrar ellerini göğüs hizasında kavuşturur, gözlerini kapar, dudaklar yine duyulamayan duanın devamını mırıldanır, sözgelişi beş saniye. Alçak sesle.) Bitmez tükenmez dünya, amin. (Gözleri açılır, ellerini çözer ve tümseğe geri koyar. Sessizlik.) Hadi başla, Winnie. (Sessizlik.) Gününe başla, Winnie. (Sessizlik. Çantaya döner, yerinden oynatmadan içini karıştırır, bir diş fırçası çıkarır, tekrar karıştırır, iyice yassılaştırmış bir diş macunu tüpü çıkarır, tekrar öne döner, tüpün kapağını çevirerek çıkarır, kapağı yere koyar, fırçaya güçlükle küçük bir parça macun sıkar, tüpü bir elinde tutarken öteki eliyle dişlerini fırçalar. Tümseğin arka tarafına tükürmek için tevezuyla yana, sağ tarafından geriye doğru döner. Bu durumdayken bakışları WILLIE'ye takılıp kalır. Tükürür. Biraz daha geriye dönüp eğilir, yüksek sesle.) Huu-huu! (Sessizlik. Daha yüksek sesle.) Huu-huu! (Sessizlik. Sevecen bir gülümsemeyle tekrar öne döner, fırçayı yere koyar.) Zavallı Willie — (tüpü inceler, gülümsemesi silinir) — tükeniyor — (kapağı arar) — n'aparsın? — (kapağı bulur) — yapacak bir şey yok — (kapağı yerine takar) — o eski şeylerden biri işte — (tüpü yere bırakır) — o eski şeylerden biri daha — (çantaya döner) — çaresi yok işte — (çantayı karıştırır) — çaresi yok — (küçük bir ayna çıkarır, tekrar öne döner) — ah evet — (aynada dişlerini inceler) — zavallı Willie'cik — (ön üst dişlerini başparmağıyla yoklar, belli belirsiz) — aman Allahım! — (üst dudağını kaldırıp diş etlerine bakar, aynı şekilde) — hay Allah! — (ağzının bir yanını geri çekerek, ağzı açık, aynı şekilde) — neyse

— (ağzının öbür yanını geri çekerek, aynı şekilde) — daha kötü değil — (dış kontrolünü bırakır, normal sesle) — ne daha iyi, ne daha kötü — (aynayı yere koyar) — değişiklik yok — (parmaklarını otlara siler) — acı yok — (dış fırçasını arar) — nerdeyse yok gibi — (fırçayı alır) — önemli olan da bu — (fırçanın sapını inceler) — daha iyisi olamaz — (sapı inceler, okur) — saf... ne? — (sessizlik) — ne? — (fırçayı bırakır) — ah evet — (çantaya döner) — zavallı Willie — (çantayı karıştırır) — hiçbir şeye — (karıştırır) — hevesi yok — (gözlük kutusunu çıkarır) — hayata — (tekrar önüne döner) — ilgisi yok — (gözlüğü kutusundan çıkarır) — zavallı Willie'cik — (kutuyu bırakır) — durmadan uyuyor — (gözlüğü açar) — ne müthiş bir yetenek — (gözlüğü takar) — olağanüstü — (dış fırçasını arar) — bence — (dış fırçasını alır) — hep demişimdir — (fırçanın sapını inceler) — hep imrenmişimdir — (sapı inceler, okur) — hakiki... saf... ne? — (fırçayı bırakır) — şimdi de körlük mü? — (gözlüğü çıkarır) — n'aparsın? — (gözlüğü bırakır) — yeterince gördüm — (bluzunda mendili arar) — herhalde — (katlı mendili çıkarır) — şimdiye kadar — (mendili çırparak açar) — neydi o harika dizeler? — (bir gözünü siler) — vah beni vah beni — (öteki gözünü siler) — görüyor ya gözlerim şu gördüklerimi⁽¹⁾ — (gözlüğü arar) — ah evet — (gözlüğü alır) — hiç özlemem — (camları hohlayıp silerek temizlemeye başlar) — yoksa özler miyim? — (siler) — ulu ışık — (siler) — karanlığın içinden patlayıveriyor — (siler) — parıl parıl cehennem ışığı. — (Silmeyi durdurur, yüzünü göğze kaldırır, bekler, başını geri indirir, yine silmeye başlar, durur, kendi sağından arkaya, aşağı doğru) — Huu-huu! — (Sessizlik. Sevecen bir gülümsemeyle tekrar öne döner ve yine silmeye başlar. Gülümseme silinir.) — Ne müthiş bir yetenek — (silmeyi bırakır, gözlüğü yere koyar) — hep imrenmişimdir — (mendili katlar) — n'aparsın? — (mendili tekrar bluza yerleştirir) — şikayetlenemem — (gözlüğü arar) — yok yok — (gözlüğü alır) — şikayet etmemeliyim — (gözlüğü kaldırıp bir camından bakar) — şükredecek bunca şey varken — (öteki camdan bakar) — acı yok — (gözlüğü takar) — nerdeyse yok gibi — (dış fırçasını arar) — harika bir şey — (dış fırçasını alır) — daha iyisi olamaz — (sapı inceler) — arada bir hafif baş ağrısı — (sapı inceler, okur) — garantili... hakiki... saf... ne? — (daha yakından bakar) — hakiki saf... — (bluzdan mendili çıkarır) — ah evet — (mendili çırparak açar) — bazen hafif bir migren — (fırçanın sapını silmeye başlar) — gelir — (siler) — ve gider — (mekanik siler) — ah evet — (siler) — çok şükür — (siler) — büyük şükürler olsun — (durur; sabit, dalgın bakar, duraksayarak) — belki de dualar boşa gitmiyor — (sessizlik, önceki gibi) — sabah ilk iş — (sessizlik, önceki gibi) — akşam son iş — (başı önde, yeniden silmeye başlar, durur, başını kaldırır, daha sakinleşmiştir, gözlerini siler, mendili katlar, tekrar bluza yerleştirir, fırçanın sapını inceler, okur) — tam garantili... hakiki saf... — (daha yakından bakar) — hakiki saf... (Gözlüğü çıkarır, gözlüğü ve fırçayı yere bırakır, önüne bakar) Eşyalar eski. (Sessizlik.) Gözler de eski. (Uzun bir süre susar.) Devam, Winnie. (Çevresine bakınır, güneş şemsiyesini görür, uzunca bir süre düşündükten sonra şemsiyeyi alır ve

tutamacından çekerek şaşırtıcı uzunlukta bir sap çıkarır. Sağ eliyle şemsiyeyi tutamacından tutarak kendi sağından geriye dönüp eğilir, WILLIE'ye doğru sarkar.) Huu-huuu! (Sessizlik.) Willie! (Sessizlik.) Ne müthiş bir yetenek. (Şemsiyenin ucuyla WILLIE'ye vurur.) Hep imrenmişimdir. (Tekrar vurur. Şemsiye elinden kayar ve tümseğin arkasına düşer. WILLIE'nin görünmeyen eli anında şemsiyeyi geri uzatır.) Teşekkür ederim, şekerim. (Şemsiyeyi sol eline geçirir, tekrar öne döner, sağ avucuna bakar.) Nemli. (Şemsiyeyi yine sağ eline alır, sol avucuna bakar.) Eh, daha kötü değil. (Başını kaldırır, neşeyle.) Ne daha iyi, ne daha kötü, değişiklik yok. (Sessizlik. Yine neşeyle.) Acı yok. (WILLIE'ye bakmak için geri dönüp eğilir, şemsiye hala elinde.) Yine susup kabuğuna çekilme lütfen şekerim, tamam mı? Sana ihtiyacım olabilir. (Sessizlik.) Acelesi yok, acelesi yok, yeter ki yine kıvrılıp yatma. (Önüne döner, şemsiyeyi bırakır, avuçlarını yan yana açıp inceler, otlara siler.) — Belki bir parça solgun, o kadar. (Çantaya döner, karıştırır, tabancayı çıkarır, kaldırır, çabucak öper, çantaya geri koyar, karıştırır, içinde çok az kalmış kırmızı bir ilacın olduğu bir şişe çıkarır, öne döner, gözlüğü arar, takar, etiketi okur.) Keyifsizlik... isteksizlik... iştahsızlık... bebekler... çocuklar... yetişkinler... günde altı... çorba kaşığı... — (başını kaldırır, gülümser) — eski usul! — (gülümseme silinir, başını eğer, okur) — her gün... yemeklerden... önce ve sonra... anında... (daha yakından bakar) iyileşme. (Gözlüğü çıkarır, yere koyar, ilaç seviyesini görmek için kolunu sonuna kadar uzatıp şişeye bakar, kapağı çevirerek çıkarır, şişeyi başına dikip bir yudumda içer, şişeyi ve kapağı WILLIE'nin olduğu tarafa savurur. Camın kırılma sesi.) Oh, iyi oldu! (Çantaya yönelir, karıştırır, bir ruj çıkarır, öne döner, ruju inceler.) Tükeniyor. (Gözlüğü arar.) N'aparsın? (Gözlüğü takar, aynayı arar.) Şikayet etmemeliyim. (Aynayı alır, ruj sürmeye başlar.) Neydi o harika dize? (Ruj.) Ah uçup giden saadet — (ruj) — ah bilmemne bilmemne tükenmez keder⁽²⁾. (Ruj. WILLIE'nin hareket ettiğini farkedip durur. WILLIE oturmuştur. WINNIE ruju ve aynayı yüzünden indirip bakmak için geriye döner, eğilir. Kısa ara. WILLIE'nin kanamakta olan saçsız başının üst-arka bölümü yavaşça yükselerek yamacın öbür yanında belirir ve durur. WINNIE gözlüğünü yukarı kaldırır. Sessizlik. WILLIE'nin mendil tutan eli görünür, mendili başa yayar ve kaybolur. Kısa ara. El yeniden, bu kez renkli kurdeleli, sert, hasır bir şapkayla görünür, şapkayı başa fiyakalı bir eğimde yerleştirir, kaybolur. Kısa ara. WINNIE biraz daha dönüp eğilir.) Donunu giyiver hayatım, güneş yakmasın. (Sessizlik.) Olmaz mı? (Sessizlik.) Ha, anladım, o yağdan hala biraz kalmış demek ki. (Sessizlik.) İyice yedir, şekerim. (Sessizlik.) Şimdi de ötekine. (Sessizlik. Tekrar öne döner, önüne bakar. Mutluluk ifadesi.) Ah, bu gün de mutlu bir gün olacak! (Sessizlik. Mutlu ifade silinir. Gözlüğü gözüne indirir ve ruj sürmeye devam eder. WILLIE bir gazete açar, elleri görünmez. Sarı sayfaların üst kısımları başının iki yanında görünür. WINNIE ruj sürmeyi bitirir, aynayı biraz daha uzakta tutarak dudaklarını inceler.) Bayrak kırmızısı. (WILLIE sayfa çevirir. WINNIE ruj ve aynayı bırakır, çantaya döner.) Solgun bir bayrak.⁽³⁾

WILLIE sayfayı çevirir. WINNIE çantayı karıştırır, küçük, kenarsız, süslü, tüyü ezilmiş bir şapka çıkarır. Öne döner, şapkayı, tüyü düzeltir, başına takmak üzere kaldırır, WILLIE'nin okumasıyla hareket yarıda kalır.

WILLIE Saygıdeğer Aziz Peder Dr. Carolus Hunter küvette ölü bulundu.

Sessizlik.

WINNIE *(şapka elinde, ileri bakarak, heyecanla anımsama tonunda)* Charlie Hunter!
(Sessizlik.) Gözlerimi kapıyorum — *(gözlüğü çıkarır ve gözlerini kapar, şapka bir elinde, gözlük ötekinde; WILLIE sayfa çevirir)* — ve işte yine onun dizinde oturuyorum, Borough Green'deki arka bahçede, kayın ağacının altında. *(Sessizlik. Gözlerini açar, gözlüğü takar, şapkayla oynar.)* Ah, şu mutlu anılar!

Sessizlik. Şapkayı başına takmak üzere kaldırır, WILLIE'nin okumasıyla hareket yarıda kalır.

WILLIE Zeki gençler için iş olanağı.

Kısa ara. WINNIE şapkayı başına doğru kaldırır, durur, gözlüğü çıkarır, ileri bakar, şapka bir elinde, gözlük ötekinde.

WINNIE Baloya ilk gidişim! *(Uzun sessizlik.)* İkinci gidişim! *(Uzun sessizlik. Gözlerini kapar.)* İlk öpüşmem! *(Sessizlik. WILLIE sayfa çevirir. WINNIE gözlerini açar.)* Bay Johnson... ya da Johnston. Yoksa Johnstone muydu? Pos bıyıklıydı, bronz tenli. *(Saygıyla.)* Nerdeyse kızıl! *(Sessizlik.)* Bir bahçıvan kulübesindeydik ama kiminkiydi çıkaramıyorum. Bizim yoktu, onunsa hiç yoktu. *(Gözlerini kapar.)* Saksı yığınları görüyorum. *(Sessizlik.)* Karmakarışık sicim yumakları. *(Sessizlik.)* Çatı kırışları yavaş yavaş karanlığa bürünüyor.

Sessizlik. Gözlerini açar, gözlüğü takar, şapkayı başına doğru kaldırır, WILLIE'nin okumasıyla hareket yarıda kalır.

WILLIE Zeki çocuk aranıyor.

Sessizlik. WINNIE aceleyle şapkayı takar, aynayı arar. WILLIE sayfa çevirir, WINNIE aynayı alır, başındaki şapkayı inceler, aynayı bırakır, çantaya yönelir. Gazete kaybolur. WINNIE çantayı karıştırır, büyüteci çıkarır, tekrar öne döner, diş fırçasını arar. Gazete yine belirir, katlanmıştı, WILLIE'nin yüzünü yelpazelemeye başlar, el görünmez. WINNIE fırçayı alır ve büyüteçle sapı inceler.

WINNIE

Tam garantili... *(WILLIE yelpazelenmeyi durdurur)* ...hakiki saf... *(Sessizlik. WILLIE yine yelpazelenmeye başlar. WINNIE daha yakından bakar, okur.)* Tam garantili... *(WILLIE yelpazelenmeyi durdurur)* ...hakiki saf... *(Sessizlik. WILLIE yine yelpazelenmeye başlar. WINNIE büyüteç ve fırçayı bırakır, bluzdan mendili çıkarır, gözlüğü çıkarır ve siler, gözlüğü takar, büyüteci arar, büyüteci alır ve siler, bırakır, fırçayı arar, fırçayı alır ve sapını siler, fırçayı bırakır, mendili yine bluza yerleştirir, büyüteci arar, alır, fırçayı arar, fırçayı alır ve sapına büyüteçle bakar.)* Tam garantili... *(WILLIE yelpazelenmeyi durdurur)* ...hakiki saf... *(Sessizlik, WILLIE yine yelpazelenmeye başlar)* ... besi domuzu... *(WILLIE yelpazelenmeyi durdurur, sessizlik)* ...kılından. *(Sessizlik. WINNIE büyüteçle fırçayı yere bırakır, gazete kaybolur, WINNIE gözlüğü çıkarır, yere bırakır, ileri bakar.)* Besi domuzu kılı. *(Sessizlik.)* Ben işte buna bayılıyorum! Tek gün olsun geçmiyor ki — *(gülümser)* — eski usul söylemek gerekirse — *(gülümseme silinir)* — gün geçmiyor ki insan bildiklerine yeni bir şey katmasın! Önemli ya da önemsiz. Yeter ki insan zahmete katlansın. *(WILLIE'nin eli yine görünür, bir kartpostal tutmaktadır, yüzüne yaklaştırıp inceler.)* Ve tuhaf bir nedenden artık zahmete katlanamayacak olursa, insan o zaman gözlerini kapamalı — *(gözlerini kapar)* — ve günün gelmesini beklemeli — *(gözlerini açar)* — bedeninin bilmem kaç derecede eridiği, aya ait o serin gecenin bilmem kaç yüz saatinin olduğu o mutlu günün gelmesini beklemeli. *(Sessizlik.)* Cesaretimin kırıldığı ve vurdumduymaz hayvanlara imrendiğim zamanlarda ben hep bununla teselli bulmuşumdur. *(WILLIE'ye doğru döner.)* Umarım dediklerim kafana... — *(Kartpostalı görür, eğilir.)* Nedir o elindeki, Willie? Bakabilir miyim? *(Elini uzatır, WILLIE kartı verir. WILLIE'nin kıllı kolu, kartı verir durumunu bozmadan, dirseğe kadar tümseğin üstünde belirir, eli kartı geri almak için açık bekler ve kart geri gelinceye kadar o durumda kalır. WINNIE önüne döner ve kartı inceler.)* Aman Tanrım, n'apıyor bunlar? *(Gözlüğünü arar, takar ve kartı inceler.)* Ama bu tam anlamıyla hakiki, saf bir iğrençlik! *(Kartı inceler.)* Aklı düzgün her insanı kusturur bu! *(WILLIE'nin parmakları sabırsızlanır. WINNIE büyüteci arar, alır, kartı büyüteçle inceler. Uzun sessizlik.)* O en gerideki yaratık ne yaptığını sanıyor öyle? *(Daha yakından bakar.)* Yok artık! *(Parmaklar sabırsızlanır. WINNIE son kez uzunca bakar. Büyüteci bırakır, sağ elinin başparmağı ve işaret parmağıyla kartı kenarından tutar, başını öbür tarafa çevirir, sol elinin başparmağı ve işaret parmağıyla burnunu tutar.)* Pöh! *(Kartı bırakır.)* Al şunu! *(WILLIE'nin kolu kaybolur. Hemen ardından kartı tutan eli yine görünür. WINNIE gözlüğünü çıkarır, yere koyar, önüne bakar. Bundan sonrasında WILLIE kartı değişik açılardan ve uzaklıklardan bakarak hayranlıkla incelemeye devam eder.)* Besi domuzu kılı. *(Şaşkınlık ifadesi.)* Tam olarak nedir besi domuzu? *(Sessizlik. Aynı ifade.)* Dişi mi? Erkek mi? Besi domuzu... *(Şaşkınlık ifadesi silinir.)* Neyse ne! Her zaman dediğim gibi, ne önemi var ki? Sonra aklıma gelir. Ben işte buna bayılıyorum: Hepsi sonradan geliveriyor. *(Sessizlik.)* Hepsi mi? *(Sessizlik.)*

Yok, hepsi değil. *(Gölümser.)* Hayır, hayır. *(Gölümseme silinir.)* O kadar değil. *(Sessizlik.)* Bir kısmı. *(Sessizlik.)* Günün birinde, durup dururken çıkıveriyor ortaya. *(Sessizlik.)* Ben işte buna bayılıyorum. *(Sessizlik. Çantaya döner. El ve kart kaybolur. Çantayı karıştırmak üzereyken durur.)* Olmaz. *(Yine öne döner. Gölümser.)* Olmaz, olmaz. *(Gölümseme silinir.)* Sakin ol, Winnie. *(İleri bakar. WILLIE'nin eli görünür, şapkayı çıkarır, şapka ile birlikte kaybolur.)* Sonra n'olacak? *(El yine görünür, başındaki mendili alır, mendille birlikte kaybolur. WINNIE, söylenenlere dikkat etmeyen birine söylemiş gibi, sertçe)* Winnie! *(WILLIE başını eğip kaybolur.)* Başka ne seçeneğin var? *(Sessizlik.)* Başka ne seçeneğin... *(WILLIE, başı ve elleri görünmeden, yüksek sesle ve uzun uzun burnunu siler. WINNIE bakmak için döner. Sessizlik. Baş yine görünür. Sessizlik. El mendille yine görünür, mendili başın üstüne yayar, kaybolur. Sessizlik. El şapkayı tutarak yine görünür, şapkayı başa fiyakalı bir eğimde yerleştirir, kaybolur. Sessizlik.)* Bıraksaydım da uyusaydın. *(Öne döner. Arada bir otları çekiştirir, başı inip kalkarak söylediklerini vurgular.)* Ah evet, yalnız kalmaya katlanabilseydim, yani şu gevezeliklerimi duyacak tek bir kul olmadan... *(Sessizlik.)* Hayır Willie, beni her zaman dinlediğini sanıp avunmuyorum, asla! *(Sessizlik.)* Belki de hiçbir şey duymadığın günler oluyor. *(Sessizlik.)* Ama bana cevap verdiğin günler de oluyor. *(Sessizlik.)* Onun için, cevap vermesen de, söylediklerimin belki hiçbirini duymasın da, her zaman bir şeyler duyuluyor diyorum, kendi kendime konuşmuyorum diyorum, çölde tek başımaymış gibi, hiç katlanamayacağım bir şey — ne süreyle olursa olsun. *(Sessizlik.)* Devam edebilmemin nedeni bu, yani konuşmaya devam edebilmemin. *(Sessizlik.)* Oysa, sen ölecek olsan — *(gölümser)* — eski usul söylemek gerekirse — *(gölümseme silinir)* — ya da beni bırakıp gidecek olsan, ben ne yaparım, ne yapabilirim, bütün gün, yani uyanma zilinden uyuma ziline kadar? *(Sessizlik.)* Dudaklarımı büzüp önüme bakar dururum. *(Söylediği gibi yapar uzunca bir süre. Ot koparmayı bırakır.)* Tek kelime çıkmaz ağzımdan, soluk alıp verdiğim sürece, bu yerin sessizliğini bozacak tek ses çıkmaz. *(Sessizlik.)* Belki, belki arada bir, kırk yılda bir aynama bakıp bir iç geçiririm. *(Sessizlik.)* Ya da kısacık... ani bir kahkaha, o malum şaka yine aklıma gelecek olursa. *(Sessizlik. Gölümsemeye başlar, giderek genişleyip kahkahaya dönüşecek gibiyken yerini endişe ifadesi alır.)* Saçım! *(Sessizlik.)* Saçımı tarayıp fırçaladım mı? *(Sessizlik.)* Yapmış olabilirim. *(Sessizlik.)* Normal olarak hep yaparım. *(Sessizlik.)* İnsanın yapabileceği o kadar az şey var ki... *(Sessizlik.)* Hepsini yapıyor. *(Sessizlik.)* Yapabileceği ne varsa yapıyor. *(Sessizlik.)* İnsan hali işte. *(Sessizlik.)* İnsan doğası. *(Tümsek etrafında bakınmaya başlar, yukarı bakar.)* İnsan zayıflığı. *(Yine bakınır, yukarı bakar.)* Doğal zayıflık. *(Yine bakınır.)* Tarağı göremiyorum. *(Aranır.)* Fırçayı da. *(Yukarı bakar. Şaşkınlık ifadesi. Çantaya döner. Karıştırır.)* Tarak burada. *(Yine öne döner. Şaşkınlık ifadesi. Çantaya döner. Karıştırır.)* Fırça da burada. *(Yine öne döner. Şaşkınlık ifadesi.)* Belki de ben geri koydum, kullandıktan sonra. *(Şaşkınlık ifadesi.)* Ama normal olarak eşyaları

kullandıktan sonra geri koymam ki... hayır, ortada bırakırım, hepsini birden toplayım günün sonunda. *(Gülümser.)* Eski usul söylemek gerekirse. *(Sessizlik.)* O güzelim eski usul. *(Gülümseme silinir.)* Ama... yine de... sanki hatırlıyorum... *(Birden umursamazca.)* Neyse ne! Her zaman dediğim gibi, ne önemi var ki? Altı üstü, saçlarımı daha sonra tarayıp fırçalarım, nasıl olsa bütün — *(Sessizlik. Şaşkınlık.)* Saçlarımı mı? *(Sessizlik.)* Yoksa saçımı mı? *(Sessizlik.)* Saçımı tarayıp fırçalarım. *(Sessizlik.)* Sanki pek doğru değil bu. *(Sessizlik. Biraz WILLIE'ye doğru döner.)* Sen ne dersin, Willie? *(Sessizlik. Biraz daha döner.)* Sen ne dersin, Willie? Saç mı, saçlar mı? *(Sessizlik.)* Yani başının üstündeki kıllardan söz ediyorum. *(Sessizlik. Biraz daha dönerek.)* Tependeki kıllar, Willie, tependeki kıllara saç mı dersin, saçlar mı?

Uzun sessizlik.

WILLIE

Saç.

WINNIE

(Tekrar öne dönerken, neşeyle) Aa, benimle konuşacaksın bugün, ne mutlu bir gün olacak! *(Sessizlik. Neşe kaybolur.)* Mutlu bir gün daha. *(Sessizlik.)* Her neyse, nerede kalmıştım? Saçım, evet, daha sonra, buna daha sonra şükrederim. *(Sessizlik.)* Şapkam — *(ellerini şapkasına götürür)* — evet, şapkam başımda — *(ellerini indirir)* şimdi çıkaramam. *(Sessizlik.)* Düşünüyorum da, bazen insanın şapkasını başından çıkaramadığı anlar oluyor, hayatı tehlikede olsa bile. Giyemediği anlar, çıkaramadığı anlar. *(Sessizlik.)* Ne çok söylemişimdir, tak şapkanı başına, Winnie, başka yolu yok, çıkar şapkanı şimdi, Winnie, hadi söz dinle kızım, bak, iyi gelecek, ve yapmamışımdır. *(Sessizlik.)* Yapamamışımdır. *(Sessizlik. Elini kaldırır, şapkanın altından bir tutam saç çıkarır, gözüne yaklaştırır, gözlerini kısır bakar, bırakır, eli iner.)* Altın bukleler demiştin, o gün, son konuk da çıkıp gittikten sonra... *(elini kadeh tutar biçimde kaldırır)* — şerefine altın buklelerin... dilerim ki hiç... *(sesi çatlar)* dilerim ki hiç... *(Eli iner. Başını öne düşer. Sessizlik. Alçak sesle.)* O gün. *(Sessizlik. Önceki gibi.)* Hangi gün? *(Sessizlik. Başını kaldırır. Normal sesle.)* Şimdi ne? *(Sessizlik.)* Kelimeler yetersiz kalıyor, zaman oluyor kelimeler bile yetersiz kalıyor. *(Biraz WILLIE'ye doğru dönerek.)* Öyle değil mi, Willie? *(Sessizlik. Biraz daha dönerek.)* Öyle değil mi, Willie, bazen kelimeler bile yetersiz kalıyor. *(Sessizlik. Tekrar öne döner.)* Peki, kelimeler tekrar yeterli oluncaya kadar insan ne yapar? Saçını tarar, fırçalar, eğer henüz yapmamışsa tabii, ya da, emin değilse, tırnaklarını keser, eğer tırnaklarının kesilmesi gerekiyorsa. Bunlar insanı oylar. *(Sessizlik.)* İşte bunu demek istiyorum. *(Sessizlik.)* İşte bütün demek istediğim bu. *(Sessizlik.)* Ben işte buna bayılıyorum! Tek gün olsun geçmiyor ki — *(gülümser)* — eski usul söylemek gerekirse — *(gülümseme silinir)* — hiç ummadığın bir yerden — *(WILLIE tepenin arkasında çöker, başı kaybolur, WINNIE harekete doğru döner)* — bir lütuf çıkıvermesin. *(Geri*

döner ve eğilir.) Hadi şimdi deliğine dön Willie, yeter açıp dolaştığın ortalarda. *(Sessizlik.)* Dediğimi yap, Willie, sere serpe yatıp durma bu cehennem güneşinin altında, deliğine dön. *(Sessizlik.)* Hadi, Willie! *(Görünmeyen WILLIE arkada sol tarafa, deliğine doğru emeklemeye başlar.)* Aferin erkek adama. *(WILLIE'nin ilerlemesini gözüyle izler.)* Önce başını sokma, salak, sonra nasıl döneceksin? *(Sessizlik.)* Tamam... sağdan dön... şimdi... geri geri gir. *(Sessizlik.)* Biliyorum şekerim, kolay değil geri geri emeklemek ama sonradan yararını görüyorsun. *(Sessizlik.)* Vazelinini almamışsın. *(Vazelin almak için geriye emekleyişini izler.)* Kapağını da! *(Tekrar deliğe doğru emekleyişini izler. Sinirlenerek.)* Önce başını sokma diyorum sana! *(Sessizlik.)* Daha sağa. *(Sessizlik.)* Sağa dedim, sağa. *(Sessizlik. Sinirlenerek.)* Kıcını indiremez misin biraz? *(Sessizlik.)* Hadi! *(Sessizlik.)* Hah, oldu işte! *(Bütün bu komutları yüksek sesle vermiştir. Şimdi normal sesiyle, hala WILLIE'ye dönük)* Beni duyabiliyor musun? *(Sessizlik.)* Rica ediyorum, Willie, evet veya hayır, beni duyabiliyor musun? Ya evet de ya da hiçbir şey deme.

Sessizlik.

WILLIE Evet.

WINNIE *(öne döner, aynı sesle)* Ya şimdi?

WILLIE *(sinirlenerek)* Evet.

WINNIE *(daha kısık sesle)* Ya şimdi?

WILLIE *(daha sinirlenerek)* Evet.

WINNIE *(daha da kısık sesle)* Ya şimdi? *(Sesini biraz yükseltir.)* Ya şimdi?

WILLIE *(çok kızarak)* Evet!

WINNIE *(aynı sesle)* Korkma artık sığağından güneşin.⁽⁴⁾ *(Sessizlik.)* Ne dediğimi duydun mu?

WILLIE *(sinirlenerek)* Evet.

WINNIE *(aynı sesle)* Neyi? *(Sessizlik.)* Neyi?

WILLIE *(daha sinirlenerek)* Korkma artık.

(Sessizlik.)

WINNIE *(aynı sesle)* Neden? *(Sessizlik.)* Neden korkma artık?

WILLIE *(çok kızarak)* Korkma artık.

WINNIE *(normal sesiyle, hızlı hızlı)* Çok sağol Willie, bu iyiliğini takdir ediyorum, senin için ne büyük bir zahmet olduğunun farkındayım, artık dinlenebilirsin, zorunlu kalmadıkça seni bir daha rahatsız etmeyeceğim, yani kendi kendimi oyalayamaz hale gelirim demek istiyorum, ki pek olacak şey değil o, tek istediğim uygulamada olmasa da kuramsal olarak beni duyabildiğini bilmek, tek arzum senin beni duyabileceğin bir uzaklıkta olduğunu, hatta mümkünse kulağının bende, tetikte olduğunu hissetmek, senin duymanı istemediğim ya da sana acı verecek bir şeyi söylemek için değil, güven üzerine dırıldır edip durmak için değil, böylece farkında olmadan ve bir şey içimi kemiriyor. *(Soluklanmak için susar.)* Kuşku. *(İşaret parmağıyla orta parmağını kalbinin üzerine koyar, biraz dolaştırır, durur.)* Şurada. *(Biraz hareket ettirir.)* Aşağı yukarı. *(Elini indirir.)* Ah, kuşkusuz bir an gelecek, bir sözü söylemeden önce bir önceki sözümü duymuş olduğuna emin olmam gerekecek ve kuşkusuz daha da başka bir an gelecek ve kendi kendime konuşmayı öğrenmem gerekecek, yapmaya hiç katlanamayacağım bir şey, çölde gibi. *(Sessizlik.)* Ya da dudaklarımı büzüp önüme bakar dururum. *(Dediği gibi yapar.)* Bütün gün. *(Aynı bakış ve dudak büzme.)* Hayır. *(Gülümser.)* Hayır, hayır. *(Gülümseme silinir.)* Çantayı unutmayalım. *(Çantaya döner.)* Çanta her zaman burada olacak. *(Tekrar öne döner.)* Evet. Öyle sanıyorum. *(Sessizlik.)* Sen gittiğin zaman bile, Willie. *(Biraz Willie'ye doğru döner.)* Gidiyorsun, Willie, değil mi? *(Sessizlik. Sesini yükseltir.)* Yakında gideceksin, değil mi Willie? *(Sessizlik. Daha yüksek sesle.)* Willie! *(Sessizlik. Geriye döner, bakmak için eğilir.)* Bakıyorum şapkanı çıkarmışsın. İyi etmişsin. *(Sessizlik.)* Doğrusu, orada rahatın yerinde görünüyor, çenen ellerinde, mavi gözlerin gölgede yan yana iki çanak gibi. *(Sessizlik.)* Oradan beni görebiliyor musun, merak ediyorum, hala merak ediyorum. *(Sessizlik.)* Hayır mı? *(Tekrar öne döner.)* Biliyorum tabii, biri ötekini gördüğü için ötekinin de onu gördüğü — *(sesi titrer)* — bizimki gibi — *(normal sesle)* — bir araya düşmüş iki kişinin beraberliği bir yere varmaz. Hayat öğretti bana bunu... bunu da. *(Sessizlik.)* Evet, hayat demek gerek herhalde, başka bir söz yok. *(Biraz Willie'ye doğru döner.)* Willie, gözlerini bana doğru kaldırsan, sence o olduğun yerden beni görebilir misin? *(Biraz daha döner.)* Çevir gözlerini bana Willie ve söyle bakalım beni görebiliyor musun? Hadi hatırım için, bak ben eğilebildiğim kadar eğiliyorum geriye. *(Dediği gibi yapar. Sessizlik.)* Olmaz mı? *(Sessizlik.)* Neyse, aldırma. *(Zorlukla geriye, öne döner.)* Toprak çok sıkıyor bugün. Sanmam ama, kilo mu aldım acaba? *(Sessizlik. Dalgın, gözlerini indirir.)* Belki de aşırı sıcaktan. *(Toprağa hafif hafif vurup okşamaya başlar.)* Her şey genişliyor, bazı şeyler ötekilerden daha fazla. *(Sessizlik. Vurup okşayarak.)*

Bazıları daha az. *(Sessizlik. Önceki gibi.)* Ah, aklından ne geçtiğini çok iyi tahmin ediyorum, kadını dinlemek zorunda olmam yetmiyormuş gibi şimdi bir de bakmak çıktı başıma. *(Sessizlik. Önceki gibi.)* Anlaşılır bir şey tabii ki. *(Sessizlik. Önceki gibi.)* Son derece anlaşılır. *(Sessizlik. Önceki gibi.)* Çok fazla bir şeyler isteniyor gibi gelmiyor bana, hatta bazen nerdeyse olanaksızmış gibi geliyor — *(sesi titrer, mırıltıya dönüşür)* — daha azını istemek — hemcinsi bir yaratıktan — kibarca söylemek gerekirse — öte yandan, gerçekte — düşününce — kalbine kulak verince — ötekine bakınca — onun neye ihtiyacı olduğuna — huzur — huzura kavuşabilmek — o zaman belki de aya — ta başından beri — serin gecedeki aya kavuşmak istiyor. *(Sessizlik. Okşamakta olan el aniden durur. Neşeyle.)* Vay vay vay! Şuraya bak! *(Başını yere eğer, inanamayarak.)* Bir tür bir hayata benziyor! *(Gözlüğünü arar, takar, daha çok eğilir. Sessizlik.)* Bir karınca! *(Geri doğrulur. Tiz sesle.)* Willie, karınca, canlı bir karınca! *(Büyüteci kapar, yine toprağa eğilir, büyüteçle inceler.)* Nereye gitti? *(İnceler.)* Aha! *(Otların arasındaki ilerleyişini izler.)* Kollarında küçük beyaz bir top gibi bir şey taşıyor. *(İlerleyişini izler. Eli hareketsiz. Sessizlik.)* İçeri girdi. *(Büyüteçle aynı noktaya bir süre daha bakar, yavaş yavaş doğrulur, büyüteci bırakır, gözlüğü çıkarır, önüne bakar, gözlük elinde. Sonunda.)* Küçük beyaz bir top gibi.

(Uzun sessizlik. Gözlüğü yere bırakma hareketi.)

WILLIE Yumurtaları.

WINNIE *(hareket yarıda kalır)* Ne?

(Sessizlik.)

WILLIE Yumurtaları. *(Sessizlik. Gözlüğü yere bırakma hareketi.)* Karıncalanma.

WINNIE *(hareket yarıda kalır)* Ne?

(Sessizlik.)

WILLIE Karıncalanma.

(Sessizlik. Gözlüğü yere bırakır, önüne bakar. Sonunda.)

WINNIE *(mırıldanarak)* Aman Yarabbim. *(Sessizlik. WILLIE alçak sesle güler. Az sonra WINNIE de katılır. Birlikte alçak sesle gülerler. WILLIE durur. WINNIE bir süre tek başına güler. WILLIE katılır. Birlikte gülerler. WINNIE durur. WILLIE bir süre tek başına güler. Durur. Sessizlik. Normal sesiyle.)* Ah Willie, tekrar güldüğünü

duymak ne hoş, bir daha hiç gülmeyeceğimize emindim, benim de, senin de. *(Sessizlik.)* Sanırım bazıları senle benim saygıda azıcık kusurlu olduğumuzu düşünebilir ama bence doğru değil. *(Sessizlik.)* Yüce Tanrı'yı yüceltmenin en iyi yolu onun ufak tefek şakalarına onunla birlikte kıs kıs gülmek değil midir? Özellikle de tatsız şakalarına. *(Sessizlik.)* Sanırım bu noktada beni desteklersin artık, Willie. *(Sessizlik.)* Yoksa senle ben birbirinden farklı iki şeye mi güldük? *(Sessizlik.)* Her neyse, her zaman dediğim gibi, ne önemi var ki? Yeter ki kişi... bildiğin gibi... neydi o harika dize?... çılgın gibi gülmek... bilmemne bilmemne çılgın gibi gülmek en dayanılmaz acıların ortasında.⁽⁵⁾ *(Sessizlik.)* Şimdi ne? *(Uzun sessizlik.)* Bir zamanlar sevilir biri miydin ben, Willie? *(Sessizlik.)* Hiç sevilir oldum mu? *(Sessizlik.)* Sorumu yanlış anlama, beni sevip sevmediğini sormuyorum, onu nasıl olsa biliyoruz, sana beni sevilir buldun mu diye soruyorum — bir dönem. *(Sessizlik.)* Hayır mı? *(Sessizlik.)* Yapamaz mısın? *(Sessizlik.)* Peki, kabul, seni kışkırtmaya çalışıyordum. Sen de üstüne düşenden fazlasını yaptın, şimdilik, şimdi yat dinlen, zorunlu kalmadıkça seni bir daha rahatsız etmeyeceğim, senin beni duyabileceğin bir uzaklıkta, hatta mümkünse yarı-tetikte olduğunu hissetmek, bana... eee... yeterince cennettir.⁽⁶⁾ *(Sessizlik.)* Gün epeyce yol katetti. *(Gülümser.)* Eski usul söylemek gerekirse. *(Gülümseme silinir.)* Ama yine de şarkımı söylemem için hala biraz erken. *(Sessizlik.)* Vaktinden erken söylemek bence çok yanlış olur. *(Çantaya dönerek.)* Çantayı unutmayalım. *(Çantaya bakarak.)* Çanta. *(Tekrar öne döner.)* İçinde ne olduğunu tek tek sayabilir miyim? *(Sessizlik.)* Hayır. *(Sessizlik.)* Şurdan efendiden birisi çıkıp gelse ve sorsa, O koca kara çantada neler var öyle, Winnie? diye, etraflı bir cevap verebilir miyim? *(Sessizlik.)* Hayır. *(Sessizlik.)* Özellikle derinlerinde, kim bilir ne hazineler. *(Sessizlik.)* Ne avuntular. *(Çantaya bakmak için döner.)* Evet, çanta burada. *(Yine öne döner.)* Ama bir şey bana Çantayı fazla abartma, Winnie, diyor, kullanmasına kullan tabii, işine yarasın... sıkıştığın zaman tabii ki kullanacaksın, ama aklını ileriye çevir diyor bir şey bana, aklını ileriye çevir, Winnie, kelimelerin yetersiz kalacağı o ana çevir — *(gözlerini kapar, bekler, açar)* — ve çantayı fazla abartma. *(Sessizlik. Çantaya bakmak için döner.)* Şöyle bir kerecik dalıp çıksam... *(Yine öne döner, gözlerini kapar, sol kolunu uzatır, elini çantaya sokup tabancayı çıkarır. Tiksintiyle.)* Yine mi sen? *(Gözlerini açar, tabancayı önüne getirir, bakıp düşünür. Avucunda tartar.)* Bu nesne ağırlığı yüzünden aşağı iner sanırsın... son kurşunlarla birlikte. Ama hayır. İnmez. Her zaman en üstte, tıpkı Browning.⁽⁷⁾ *(Sessizlik.)* Brownie... *(Biraz WILLIE'ye doğru döner.)* Brownie'yi hatırlıyor musun, Willie? *(Sessizlik.)* Hatırlıyor musun nasıl senden almamı söyler dururdun? Al şunu, Winnie, al götür yanımdan şunu, yoksa ızdırabıma son vereceğim. *(Tekrar öne döner. Alaycı.)* Senin ızdırabın! *(Tabancaya.)* El altında olduğunu bilmek insanı rahatlatıyor ama artık sıkıldım senden. *(Sessizlik.)* Ne yapacağım biliyor musun? Seni dışarda tutacağım. *(Tabancayı sağ tarafında yere koyar.)* Al bakalım, bugünden sonra yerin burası. *(Gülümser.)* Eski usul! *(Gülümseme silinir.)* Peki,

şimdi ne? *(Uzun sessizlik.)* Yerçekimi hala bildiğimiz gibi mi, Willie, ben pek sanmıyorum. *(Sessizlik.)* Evet, içimde bir duygu gitgide büyüyor, burada kısıtılmış olmasaydım — *(gösterir)* — böyle, uçup mavi göğe yükseliverirdim. *(Sessizlik.)* Belki de toprak bir gün direnmeyi bırakıp beni salıverecek. Evet, çekim öylesine güçlü ki, etrafımdaki toprak çatlaklara ayrılıp beni bırakacak. *(Sessizlik.)* Senin bu duyguya kapıldığın hiç olmuyor mu, Willie, yukarı doğru emilme duygusu? *(Sessizlik.)* Bazen bir şeylere tutunman gerekmiyor mu, Willie? *(Sessizlik. Biraz Willie'ye doğru döner.)* Willie.

(Sessizlik.)

WILLIE

Emilmek mi?

WINNIE

Evet sevgilim, mavi gökyüzüne, bir tüy gibi. *(Sessizlik.)* Hayır mı? *(Sessizlik.)* Sana olmuyor mu? *(Sessizlik.)* Eh, doğa kanunları, doğa kanunları, herhalde her şey gibi bu da yaratığına göre değişiyor. Kendi hesabıma bütün söyleyebileceğim şu: bunlar artık benim için eskiden olduğu gibi değil, gençken... akılsız ve⁽⁸⁾... *(duraksayarak, başı öne eğik)* ... güzelken... hatta... sevimliyken... bir bakıma... yüzüne bakılır gibiyken. *(Sessizlik. Başını kaldırır.)* Kusura bakma Willie, hüzün araya girip duruyor.⁽⁹⁾ *(Normal sesle.)* Her neyse, yine de senin orada olduğunu bilmek ne hoş, her zamanki gibi, belki de uyanıksın, belki de hepsini anlıyorsun, hepsinin bir kısmını, benim için ne mutlu bir gün... olmuş olacak. *(Sessizlik.)* Şimdilik. *(Sessizlik.)* Ne büyük bir lütf değil mi, hiçbir şey büyümüyor, düşün, bütün şunlar büyümeye başlasaydı ne olurdu. *(Sessizlik.)* Düşün. *(Sessizlik.)* Ah evet, büyük şükürler olsun. *(Uzun sessizlik.)* Söyleyeceğim başka bir şey yok. *(Sessizlik.)* Şimdilik. *(Sessizlik. Çantaya bakmak için döner. Tekrar öne döner. Gülümser.)* Hayır, hayır. *(Gülümseme silinir. Şemsiyeye bakar.)* Sanırım bunu — *(şemsiyeyi alır)* — evet, sanırım bunu... artık açabilirim. *(Çözüp açmaya başlar. Her mekanik zorluğun üstesinden gelişi sözlerinde vurgulanır.)* İnsan sürekli erteliyor — açmayı — vaktinden önce — açarım korkusuyla — o arada gün geçip gidiyor — hem de epeyce — ve insan hiç — açmamış oluyor. *(Şemsiye bütünüyle açılmıştır. Sağ tarafına dönük durumda şemsiyeyi öylesine bir o yana bir bu yana çevirir.)* Ah evet, söyleyecek pek az, yapacak pek az şey kalmıştır, ve çok korkar insan, bazı günler, öylesine... kalakalmaktan, daha geçecek çok saat varken, uyku zili çalınca kadar, ve artık söylenecek bir şey de, yapacak bir şey de kalmamışken, günler gelip geçer, bazı günler geçer, hem de epeyce, zil çalar, ve pek az şey söylenmiştir ya da hiçbir şey söylenmemiştir, pek az şey yapılmıştır ya da hiçbir şey yapılmamıştır. *(Şemsiyeyi yukarı kaldırır.)* Tehlike işte bu. *(Öne dönerek.)* Sakınılması gereken. *(İleri bakar, şemsiyeyi sağ elinde tutmaktadır. Olabildiğince uzun sessizlik.)* Ben eskiden güzel güzel terlerdim. *(Sessizlik.)* Şimdi nerdeyse hiç. *(Sessizlik.)* Sıcak artıyor. *(Sessizlik.)* Terleme azalıyor. *(Sessizlik.)*

Ben işte buna bayılıyorum. *(Sessizlik.)* İnsanın kendini uydurabilmesine.
(Sessizlik.) Değişen koşullara. *(Şemsiyeyi sol eline geçirir. Uzun sessizlik.)* Böyle havada tutmak insanın kolunu yoruyor. *(Sessizlik.)* Yürüdüğün zaman değil.
(Sessizlik.) Yerinde durduğun zaman. *(Sessizlik.)* Bu ilginç bir gözlem oldu.
(Sessizlik.) Umarım duymuşsundur, Willie, duymadığını düşünmek gerçekten çok üzer beni. *(Şemsiyeyi iki eliyle tutar. Uzun sessizlik.)* Havada tutmaktan yoruludum ama indiremiyorum. *(Sessizlik.)* Yukarda durması benim için aşağıda durmasından daha kötü ama indiremiyorum. *(Sessizlik.)* Mantık, indir aşağı, Winnie, diyor, indir şunu, sana bir yararı yok, başka bir şeyle uğraş. *(Sessizlik.)* Yapamıyorum.
(Sessizlik.) Kıpırdayamıyorum. *(Sessizlik.)* Yok, bir şeyler olmalı, dünyada, bir şey değişmeli, yapamıyorum, eğer yine kıpırdayacaksam. *(Sessizlik.)* Willie.
(Yumuşakça.) Yardım et. *(Sessizlik.)* Olmaz mı? *(Sessizlik.)* Bana şunu indirmemi emret, Willie, emrini hemen yerine getiririm, her zaman yaptığım gibi, sadık ve itaatkar. *(Sessizlik.)* Lütfen, Willie. *(Yumuşakça.)* Acı bana. *(Sessizlik.)* Olmaz mı?
(Sessizlik.) Yapamaz mısın? *(Sessizlik.)* Ah, seni suçlamıyorum, hayır, çok ayıp etmiş olurum, kımıldayamayan ben konuşamayan Willie'ciğimi suçlarsam.
(Sessizlik.) Neyse ki dilim çözüldü yine. *(Sessizlik.)* Ben buna bayılıyorum işte, iki lambam var, biri söndünce öteki daha parlak yanmaya başlıyor. *(Sessizlik.)* Ah evet, çok şükürler olsun. *(Olabilirdiğince uzun sessizlik. Şemsiye alev alır. Duman, mümkünse alev çıkar. WINNIE havayı koklar, yukarı bakar, şemsiyeyi sağına, tümseğin arkasına fırlatır, geriye dönüp yanışını izler. Sessizlik.)* Ah koca toprak, ateşi ne güzel söndürüyor. *(Öne döner.)* Herhalde bu daha önce de olmuştu ama hatırlayamıyorum. *(Sessizlik.)* Ya sen, Willie? *(Biraz WILLIE'ye doğru döner.)* Bu daha önce oldu mu, hatırlıyor musun? *(Sessizlik. WILLIE'ye bakmak için geri döner.)* Az önce ne oldu, farkında mısın, Willie? *(Sessizlik.)* Yine uykuya mı daldın?
(Sessizlik.) Olup bitenlerin farkında mısın diye sormuyorum, yine uykuya dalıp gittin mi diye soruyorum. *(Sessizlik.)* Gözlerin kapalı görünüyor ama bunun bir anlama gelmediğini biliyoruz. *(Sessizlik.)* Lütfen şöyle bir parmağını oynatır mısın, şekerim, iyice kendinden geçmiş değilsen. *(Sessizlik.)* Hatırım için yapiver, lütfen Willie, yalnızca serçe parmağını, hala kendindeysen. *(Sessizlik. Neşeyle.)* Ah, beşini birden, bugün çok tatlısın hayatım, artık içim rahat devam edebilirim.
(Tekrar öne döner.) Evet, daha önce olmayan her neyse o şey oldu ama... merak ediyorum, evet, doğrusu merak ediyorum. *(Sessizlik.)* Güneş şimdi ortalığı daha şiddetli kavurduğuna göre, saat be saat kavurduğuna göre, bir şeylerin daha önceden hiç olmadığı gibi birden alev alivermesi doğal değil mi, böyle yani, kendi kendine. *(Sessizlik.)* Sonunda belki ben de erimez miyim, ya da yanmaz mıyım, yani alev alev tutuşurum demiyorum canım, hayır, yavaş yavaş kavrulup kara bir kömür parçasına dönerim, bütün bu — *(kollarını açıp göstererek)* — açığıtaki et.
(Sessizlik.) Öte yandan, hiç ılımlı bir zaman olmadı ki... *(Sessizlik.)* Hayır.
(Sessizlik.) Ilımlı zamanlardan, aşırı sıcak zamanlardan söz ediyorum ama bunlar boş laf. *(Sessizlik.)* Henüz — böyle — toprağa saplanmamış olduğum

zamanlardan söz ediyorum, bacaklarım vardı, bacaklarımı kullanıyordum, güneşten sıkıldığım zaman gölge bir yer aranabiliyordum, senin gibi, ya da gölgeden sıkıldığımda güneşli bir yer bakınabiliyordum, senin gibi, ve de bunların hepsi boş laf. *(Sessizlik.)* Bugün dünden daha sıcak değil, yarın bugünden daha sıcak olmayacak, nasıl olabilir ki, ve bu ta en gerideki geçmişe kadar da böyle, ta en ilerideki geleceğe kadar da. *(Sessizlik.)* Ve de bir gün toprak göğüslerimi de örtecek olursa göğüslerimi hiç görmemiş olacağım, hiç kimse göğüslerimi görmemiş olacak. *(Sessizlik.)* Umarım bu dediklerimden bir şeyler kapmışsındır, Willie, bütün bunlardan hiçbir şey kapmadığını düşünmek çok üzer beni, çünkü öyle her önüne gelen gün bu kadar yüksek laf edemem. *(Sessizlik.)* Evet, sanki bir şey olmuş gibi, sanki bir şey olmuşmuş gibi, ve de hiçbir şey olmadı, hiç ama hiç bir şey, sen oldukça haklısın, Willie. *(Sessizlik.)* Güneş şemsiyesi yarın yine burada olacak, bu tümsekte, yanı başımda, günü geçirmeme yardım etsin diye. *(Sessizlik. Aynayı alır.)* Bu cam parçasını alıyorum, taşa vurup kırıyorum — *(dediği gibi yapar)* — uzağa atıyorum — *(arka tarafa, uzağa atar)* — yarın yine çantada olacak, sapasağlam, günü geçirmeme yardım etsin diye. *(Sessizlik.)* Yok, yapabilecek hiçbir şey yok. *(Sessizlik.)* Ben işte buna bayılıyorum, her şey... *(sesi çatlar, başı öne düşer)* ... her şey... böylesine harika. *(Uzun sessizlik, başı önde. Bir süre sonra, başı hala eğik, çantaya doğru döner, ne olduğu anlaşılmayan birşeyler çıkarır, geri sokar, elini daha derine sokup aranır, sonunda müzik kutusunu çıkarır, kurar, çaldırmaya başlar, kutuyu iki eliyle tutarak üstüne eğilip bir süre dinler, öne döner, gövdesi dikleşir, kutuyu iki eliyle göğüs hizasında tutarak melodiye dinler. Kutu, Şen Dul operetinden "Sana Aşığım" ("I Love You So") düetini (vals) çalar. Yüzünde yavaş yavaş mutluluk ifadesi. Müziğin ritmiyle salınır. Müzik durur. Sessizlik. Kısa bir süre boşuk bir sesin söylediği sözsüz bir melodi duyulur — müzik kutusunun melodisi — WILLIE söylemektedir. Mutlu ifade artar. Kutuyu yere bırakır.)* Ah, bu mutlu bir gün olmuş olacak! *(Alkışlar.)* Tekrar, Willie, tekrar! *(Alkış.)* Bis, Willie, lütfen! *(Sessizlik. Mutlu ifade silinir.)* Olmaz mı? Yapmaz mısın hatırım için? *(Sessizlik.)* Eh, anlıyorum tabii, çok iyi anlıyorum. İnsan yalnızca bir ötekini memnun etmek için şarkı söylemez, çok sevdiği biri olsa bile, hayır, şarkının yürekten gelmesi gerekir, her zaman dediğim gibi, içinin derinliklerinden kopup gelmesi gerekir, ardıc kuşunun ötmesi gibi. *(Sessizlik.)* Defalarca, en uğursuz anlarda, Hadi şimdi söyle, Winnie, demişimdir, söyle şarkını, başka çaresi yok, ve söylememişimdir. *(Sessizlik.)* Söyleyememişimdir. *(Sessizlik.)* Hayır, kime ne hayrı dokunur demeden şakıyan ardıc kuşu ya da seher kuşu gibi.⁽¹⁰⁾ *(Sessizlik.)* Şimdi ne? *(Uzun sessizlik. Alçak sesle.)* Tuhaf bir duygu. *(Sessizlik. Önceki gibi.)* Tuhaf bir duygu, birisi bana bakıyormuş gibi. Önce net görünüyorum, sonra bulanık, sonra kayboluyorum, sonra yine bulanık, sonra yine net, ve böyle bir ileri bir geri sürüp gidiyor, birisinin gözüne görünüp kayboluyorum. *(Sessizlik. Önceki gibi.)* Tuhaf mı? *(Sessizlik. Önceki gibi.)* Değil, burada her şey tuhaf. *(Sessizlik. Normal sesiyle.)* Bir şey bana, Artık konuşma, Winnie, diyor, bir dakikalığına olsun,

bir günlük sözü bir nefeste harcama, bir kereliğine olsun çeneni kapat da bir şeyler yap, olmaz mı? *(Ellerini yüzüne yaklaştırır, açar ve bakar. Ellerine hitap ederek:)* Bir şey yapsanız! *(Ellerini kapar.)* Şu tırnaklara bak! *(Çantaya döner, uzun süre karıştırır, sonunda bir tırnak törpüsü çıkarır, tekrar öne döner ve tırnaklarını törpülemeye başlar. Bir süre sessizce törpüler, sonra sözleri törpüleme hareketiyle vurgulanır.)* Düşüncelerimin arasına — Bay Shower adlı — biri giriyor — Bay Shower, belki yanındaki de Bayan Shower — hayır — el ele tutuşmuşlar — öyleyse nişanlısıdır herhalde — ya da — bir sevdiği. *(Tırnaklarına yakından bakar.)* Bugün çok sert bunlar. *(Törpülemeye devam eder.)* Shower — Shower — bu isim senin için — bir anlama geliyor mu, Willie — yani, sana bir gerçeği — anımsatıyor mu, Willie — canın istemiyorsa — cevap verme — zaten — üstüne düşeni — fazlasıyla yaptın — Shower — Shower. *(Törpülediği tırnaklarına bakar.)* Biraz bir şeye benzediler. *(Başını kaldırır, ileri bakar.)* Kendini bakımlı tut, Winnie, her zaman dediğim gibi, ne olursa olsun, kendini bakımlı tut. *(Sessizlik. Yine törpülemeye başlar.)* Evet — Shower — Shower — *(Törpülemeyi durdurur, başını kaldırır, ileri bakar, sessizlik.)* ya da Cooker, belki de Cooker demem gerek. *(Biraz WILLIE'ye doğru dönerek.)* Cooker, Willie, Cooker sana bir şeyler anımsatıyor mu? *(Sessizlik. Biraz daha öner. Yüksek sesle.)* Cooker, Willie, Cooker deyince aklına bir şey geliyor mu? *(Sessizlik. WILLIE'ye bakmak için geriye eğilir. Sessizlik.)* Olamaz! *(Sessizlik.)* Mendilin yok mu, hayatım? *(Sessizlik.)* Terbiye diye bir şey kalmadı mı? *(Sessizlik.)* Hayır, Willie, yapma, yeme sakın, yeme! Tükür, şekerim, tükür! *(Sessizlik. Öne döner.)* Eh, herhalde bu da doğal. *(Sesi titrer.)* İnsan. *(Sessizlik. Önceki gibi.)* Ne yapsın? *(Başı öne eğilir. Önceki gibi.)* Bütün gün. *(Sessizlik. Önceki gibi.)* Gün be gün. *(Sessizlik. Başını kaldırır. Gülümser. Sakin.)* Eski usul! *(Gülümseme silinir. Tekrar tırnak törpülemeye başlar.)* Hayır, bunu yapmıştım. *(Bir sonrakine geçer.)* Keşke gözlüğümü taksaydım. *(Sessizlik.)* Artık çok geç. *(Sol elini bitirir, inceler.)* Birazcık insan eline benzedi. *(Sağ eline başlar. Daha önceki gibi, törpüleme eylemi sözlerinde vurgulanır.)* Her neyse — bu adam, Shower — ya da Cooker — önemli değil — ve kadın — el ele — ikisinin de öbür elinde bir çanta — şöyle büyük kahverengi çantalar — durmuş ağızları bir karış açık bana bakıyorlar — ve sonunda Shower adlı adam, ya da Cooker — iki ad da “er” diye bitiyor nasılsa — bak, buna yemin ederim işte — Ne yapıyor bu? diyor — Ne akla hizmet yapıyor bunu? diyor — Memelerine kadar gömülmüş anasını sattığının toprağına — adam kaba — Ne manaya geliyor bu? diyor — Ne mana çıkarmamız gerekiyor bundan? — falan filan — bunun gibi bir yığın laf — malum zırvallıklar — İşitiyor musun beni? diyor — İşitiyorum, diyor kadın, Allah yardımcım olsun — Ne demek istiyorsun? diyor adam, niye Allah yardımcın olacaktı? — *(Törpülemeyi durdurur, başını kaldırır, ileri bakar.)* Ya sen? diyor kadın, Peki, sen ne akla hizmetsin? diyor, *Senden* ne mana çıkarmamız gerekiyor? Sen hala iki düz tabanın üstünde durabiliyorsun diye, elindeki çuval bir yığın boktan konserveyle kat kat temiz don dolu diye beni bu bir tarafını şaaptığının ıssız çöllerinde bir

aşağı bir yukarı sürüklüyorsun — kadın da yontulmamış, ideal çift — *(ani bir şiddetle)* — bırak şu elimi Allah aşkına, yıkıl başımdan, diyor kadın, yıkıl! *(Sessizlik. Yine törpülemeye başlar.)* Niye o herif kazıp çıkarmıyor kadını? diyor adam — seni kastediyor, sevgilim — Bu haliyle adamın ne işine yarar bu? — Bu haliyle *adam* bunun ne işine yarar? — falan filan — malum zirvalıklar — Nihayet! diyor kadın, bir parça insaf et şöyle Allah için — Kaz çıkar, diyor adam, kazıp çıkar, böyle durması çok saçma — Neyle kazsın? diyor kadın — Adam, Ben olsam ellerimle kazardım, diyor — bunlar karı ve — koca olmalı. *(Sessizce törpüler.)* Hemen sonra uzaklaşıp gidiyorlar — el ele — çantalarıyla — bulanıklaşıyorlar — sonra gözden kayboluyorlar — yolu bu taraflara düşen — son insanoğlu. *(Sağ elini bitirir, inceler, törpüyü yere bırakır, ileri bakar.)* Tuhaf şey, böyle bir anın insanın aklında birden belirivermesi. *(Sessizlik.)* Tuhaf mı? *(Sessizlik.)* Değil, burada her şey tuhaf. *(Sessizlik.)* Yine de şükürler olsun. *(Sesi titrer.)* Çok şükürler olsun. *(Başını öne eğir. Sessizlik. Başını kaldırır. Sakin.)* İndir başını, kaldır başını, indir başını, kaldır başını, hep bu. *(Sessizlik.)* Şimdi ne? *(Uzun sessizlik. Eşyaları çantaya geri koymaya başlar, en son dış fırçası. Bu işlem (belirtilen noktalardaki duraklarla kesintiye uğrayarak) aşağıdaki sözlerle vurgulanır.)* Belki de biraz erken — hazırlanmak için — geceye — *(toplanmayı durdurur, başını kaldırır, gülümser)* — eski usul! — *(gülümseme silinir, toplanmaya devam eder)* — ama ben yine de — geceye hazırlanıyorum — geleceğini hissediyorum — uyku zili nerdeyse çalacak — kendi kendime — Winnie, diyorum — çok sürmeyecek, Winnie — uyku zili nerdeyse çalacak. *(Toplanmayı bırakır, başını kaldırır.)* Bazen yanıliyorum. *(Gülümser.)* Ama pek ender. *(Gülümseme silinir.)* Bazen o gün için ne varsa bitmiş oluyor, yapılacaklar yapılmış, söylenecekler söylenmiş, her şey geceye hazır ama gün henüz bitmemiş, bitmesine daha çok var, gece de hiç hazır değil, hazır olmasına daha çok, çok var. *(Gülümser.)* Ama pek ender oluyor bu. *(Gülümseme silinir.)* Evet, uyku zili nerdeyse çalacak sanıyorum ve geceye hazırlanıyorum — *(göstererek)* — işte böyle, bazen yanıliyorum — *(gülümser)* — ama pek ender. *(Gülümseme silinir. Tekrar toplanmaya başlar.)* Eskiden sanırdım ki — diyorum ki, eskiden sanırdım ki — bütün bu eşyalar — vakti gelmeden — vaktinden erken konursa — çantaya konursa — gerekirse — gerekli olunca — geri çıkarılabilir — öyle sürüp gider — çantaya geri koy — çantadan geri çıkar — zil — çalınca kadar. *(Toplanmayı bırakır, başını kaldırır, gülümser.)* Ama olmaz. *(Gülümsemesi artar.)* Hayır, hayır. *(Gülümseme silinir. Tekrar toplanmaya başlar.)* Herhalde bu — tuhaf gelebilir — bu — diyeceklerim — az önce dediklerim — evet — *(tabancayı alır)* — tuhaf — *(tabancayı çantaya koymak için döner)* — yeter ki — *(tabancayı çantaya koyacakken hareket yarıda kalır, öne döner)* — yeter ki *(tabancayı sağ tarafında yere koyar, toplanmayı bırakır, başını kaldırır)* — herşey böyle tuhaf görünmeseydi. *(Sessizlik.)* — Çok tuhaf. *(Sessizlik.)* — Hiç değişiklik yok. — *(Sessizlik.)* — Herşey gittikçe daha tuhaflaşıyor. *(Sessizlik. Yine tümseğe eğilir, son eşyayı, yani dış fırçasını da alır, çantaya koymak üzere dönerken WILLIE'nin*

hareket ettiğini farkedip durur. Sağ tarafına döner, görmek için eğilir. Sessizlik.)
— Deliğinden sıkıldın mı, şekerim? *(Sessizlik.)* — Seni anlıyorum tabii. *(Sessizlik.)*
Şapkanı unutma. *(Sessizlik.)* — Zavallı sevgilim, eski sürüngenliğinden eser kalmadı. *(Sessizlik.)* Gönlümü kaptırdığım o eski sürüngen nerde, sen nerde. *(Sessizlik.)* Ellerini ve dizlerini kullanmaya çalış, hayatım, ellerinle dizlerini. *(Sessizlik.)* Dizlerini! Dizlerini! *(Sessizlik.)* — Hareket kabiliyeti, ne büyük bir lanet! *(WILLIE'nin tümseğinin ardında kendine doğru, yani perdenin başında olduğu yere doğru ilerleyişini gözleriyle izler.)* Öbür ayağını da attın mı tamam, Willie. *(Son adımı sessizce izler.)* Ah! *(Güçlkle tekrar öne döner, boynunu ovalar.)* — Hayran hayran sana bakarken boynum tutuldu. *(Boynunu ovalar.)* — Ama varsın tutulsun, değer. *(Biraz WILLIE'ye doğru dönerek.)* Bazen neyi hayal ediyorum, biliyor musun? *(Sessizlik.)* Neyi biliyor musun, Willie? *(Sessizlik.)* Senin oradan buraya geleceğini, bu tarafta yaşayacağını ve seni görebileceğimi hayal ediyorum. *(Sessizlik. Yine öne döner.)* Bambaşka bir kadın olurdum. *(Sessizlik.)* Tanıyamazdın beni. *(Biraz WILLIE'ye doğru dönerek.)* Ya da yalnızca arada sırada, arada sırada bu tarafa geçsen de seni doya doya görebilsem. *(Yine öne döner.)* Ama yapamazsın, biliyorum. *(Başını eğer.)* Biliyorum. *(Sessizlik. Başını kaldırır.)* Her neyse — *(elindeki diş fırçasına bakar)* — az kalmış olmalı — *(fırçaya bakar)* — zilin çalmasına. *(WILLIE'nin başının üst-arka bölümü yamacın öbür yanında belirir. WINNIE diş fırçasına daha yakından bakar.)* Tam garantili... *(başını kaldırır)* ...ne diyordu bu? *(WILLIE'nin mendil tutan eli görünür, mendili başa yayar ve kaybolur.)* Hakiki saf... tam garantili... *(WILLIE'nin eli yeniden, bu kez hasır şapka ile görünür, şapkayı başa fiyakalı bir eğimde yerleştirir, kaybolur.)* ...hakiki saf... ah evet! Besi domuzu kılından. *(Sessizlik.)* Tam olarak nedir bu besi domuzu? *(Sessizlik. Biraz WILLIE'ye doğru döner.)* Tam olarak nedir besi domuzu, Willie, sen biliyor musun? Ben hatırlayamıyorum. *(Sessizlik. Biraz daha döner, yalvararak.)* Besi domuzu nedir, Willie, lütfen!

Sessizlik.

WILLIE İğdiş edilmiş erkek domuz. *(WINNIE'nin yüzünde mutluluk ifadesi belirir.)* Kesim için beslenir.

(Mutluluk ifadesi artar. WILLIE gazeteyi açar, elleri görünmez. Sarı sayfaların üst kısımları başının iki yanında görünür. WINNIE mutluluk ifadesiyle ileri bakar.)

WINNIE Ah, bu gerçekten mutlu bir gün! Bir mutlu gün daha olmuş olacak! *(Sessizlik.)* Herşeye rağmen. *(Sessizlik.)* Şimdilik.

(Kısa ara. Mutluluk ifadesi silinir. WILLIE sayfa çevirir. Kısa ara. Bir sayfa daha çevirir. Kısa ara.)

WILLIE Zeki gençler için iş olanağı.

Kısa ara. WINNIE şapkasını çıkarır, çantaya koymak için döner, hareket yarıda kalır, tekrar öne döner. Gülümser.

WINNIE Hayır. *(Gülümsemesi artar.)* Hayır, hayır. *(Gülümseme silinir. Yine şapkayı takar, ileri bakar, sessizlik.)* Şimdi ne? *(Sessizlik.)* Şarkı. *(Sessizlik.)* Söyle şarkını, Winnie. *(Sessizlik.)* Olmaz mı? *(Sessizlik.)* Öyleyse dua et. *(Sessizlik.)* Duanı söyle, Winnie.

Sessizlik. WILLIE sayfa çevirir. Kısa ara.

WILLIE Zeki çocuk aranıyor.

Sessizlik. WINNIE ileri bakar. WILLIE sayfa çevirir. Sessizlik. Gazete kaybolur. Uzun ara.

WILLIE Her zamanki duanı söyle, Winnie.

Uzun ara.

PERDE

İKİNCİ PERDE

Aynı sahne.

WINNIE boynuna kadar gömülü, şapkası başında, gözleri kapalı. Başını artık ne sağa sola çevirebilir ne de indirip kaldırabilir. İkinci perde boyunca başı hareket etmeden öne dönük durur. Yalnızca gözler, metinde belirtildiği biçimde hareket eder.

Çanta ve şemsiye önceki perdedeki yerlerindedir. Tabanca farkedilir biçimde tümsekte, sağ tarafında durur.

Uzun ara.

Zil yüksek sesle çalar. Hemen gözlerini açar. Zil sesi durur. İleri bakar. Uzun ara.

WINNIE Selam sana, ulu ışık.⁽¹¹⁾ *(Uzun sessizlik. Gözlerini kapar. Zil yüksek sesle çalar. Hemen gözlerini açar. Zil durur. İleri bakar. Uzun gülümseme. Gülümseme silinir. Uzun sessizlik.)* Birisi hala bana bakıyor. *(Sessizlik.)* Hala umursuyor beni. *(Sessizlik.)* Ben işte buna bayılıyorum. *(Sessizlik.)* Gözleri gözlerimde.⁽¹²⁾ *(Sessizlik.)* Neydi o unutulmaz dize? *(Sessizlik. Gözler sağa.)* Willie. *(Sessizlik. Daha yüksek sesle.)* Willie. *(Sessizlik. Gözler öne.)* Zamandan söz etmek mümkün mü hala? *(Sessizlik.)* Seni görmeyeli uzun zaman oldu, Willie, denebilir mi? *(Sessizlik.)* Seni duymayalı. *(Sessizlik.)* Denebilir mi? *(Sessizlik.)* Deniyor. *(Gülümser.)* Eski usul! *(Gülümseme silinir.)* İnsanın sözünü edebileceği o kadar az şey var ki... *(Sessizlik.)* Hepsinin birden sözünü ediveriyor. *(Sessizlik.)* Her ne varsa. *(Sessizlik.)* Eskiden... *(sessizlik)...* Diyorum ki, eskiden yalnız başıma konuşmayı öğrenirim sanırdım. *(Sessizlik.)* Yani, kendi kendime demek istiyorum, çölde. *(Gülümser.)* Ama hayır. *(Gülümseme artar.)* Hayır, hayır. *(Gülümseme silinir.)* İşte sen bunun için ordasın. *(Sessizlik.)* Ha, eminim ölmüşsündür, tıpkı ötekiler gibi, eminim öldün, ya da bırakıp gittin beni, ötekiler gibi, önemli değil, sen ordasın. *(Sessizlik. Gözler sola.)* Çanta da orda, her zamanki gibi, görebiliyorum. *(Sessizlik. Gözler sağa. Daha yüksek sesle.)* Çanta yerinde, Willie, olduğu gibi duruyor, o gün bana verdiği çanta vardı ya... alışverişe gitmek için. *(Sessizlik. Gözler öne.)* O gün. *(Sessizlik.)* Ne gün? *(Sessizlik.)* Ben eskiden dua ederdim. *(Sessizlik.)* Eskiden dua ederdim, diyorum. *(Sessizlik.)* Evet, itiraf ediyorum, dua ederdim. *(Gülümser.)* Artık etmiyorum. *(Gülümseme artar.)* Hayır, hayır. *(Gülümseme silinir. Sessizlik.)* Eskiden... şimdi... amma zor şeyler bunlar, akla eziyet. *(Sessizlik.)* Şu anda neysem hep o oldum — ama hep de daha önce olduğumdan farklı. *(Sessizlik.)* Biriyim, diyorum ki, biriğim, sonra öteki. *(Sessizlik.)* Bir biri, bir öteki. *(Sessizlik.)* İnsanın söyleyebileceği o kadar az şey var ki, hepsini birden söyleyiveriyor. *(Sessizlik.)* Her ne varsa. *(Sessizlik.)* Ve hepsi de baştan sona yalan. *(Sessizlik.)* Kollarım. *(Sessizlik.)* Göğüslerim. *(Sessizlik.)* Ne kolu? *(Sessizlik.)* Ne göğsü? *(Sessizlik.)* Willie. *(Sessizlik.)* Ne Willie'si? *(Aniden hararetle ilan eder.)* Benim Willie'm! *(Gözler sağa, seslenir.)* Willie! *(Sessizlik. Daha yüksek sesle.)* Willie! *(Sessizlik. Gözler öne.)* İşte, bilmemek, tam olarak bilmemek, çok

şükür, daha ne isteyebilirim ki? *(Sessizlik.)* Ah evet... eskiden... şimdi... kayın ağacının yeşilliği⁽¹³⁾... bu... Charlie... öpücükler... bu... hepsi... akla büyük eziyet. *(Sessizlik.)* Ama benim aklıma değil. *(Gülümser.)* Şu anda değil. *(Gülümseme artar.)* Hayır hayır. *(Gülümseme silinir. Uzun sessizlik. Gözlerini kapar. Zil yüksek sesle çalar. Gözlerini açar. Sessizlik.)* Gözler yükselir huzur içinde kapanırken... huzur içinde... görebilmek için. *(Sessizlik.)* Benimkiler değil. *(Gülümser.)* Şu anda değil. *(Gülümseme artar.)* Hayır hayır. *(Gülümseme silinir. Uzun sessizlik.)* Willie. *(Sessizlik.)* Sence dünya atmosferini mi kaybetti, Willie? *(Sessizlik.)* Ne dersin, Willie? *(Sessizlik.)* Bir fikrin yok mu? *(Sessizlik.)* Eh, her zamanki sen, hiçbir konuda hiçbir fikrin olmadı. *(Sessizlik.)* Anlaşılr bir durum. *(Sessizlik.)* Oldukça. *(Sessizlik.)* Yeryuvarlağı. *(Sessizlik.)* Bazen merak ediyorum. *(Sessizlik.)* Belki hepsini değil. *(Sessizlik.)* Geride hep bir şey kalıyor. *(Sessizlik.)* Her şeyden. *(Sessizlik.)* Bir şey kalıyor. *(Sessizlik.)* Akıl kaçacak olsa. *(Sessizlik.)* Ama kaçmaz tabii. *(Sessizlik.)* Pek kaçacağı yok. *(Sessizlik.)* Benimki kaçmaz. *(Gülümser.)* Şimdilik. *(Gülümseme artar.)* Hayır, hayır. *(Gülümseme silinir. Uzun sessizlik.)* Ebedi soğuma olabilir bu. *(Sessizlik.)* Sonsuza dek mahveden soğuk. *(Sessizlik.)* Yalnızca rastlantı herhalde, mutlu bir rastlantı. *(Sessizlik.)* Ah evet, şükürler olsun, çok şükürler olsun. *(Sessizlik.)* Şimdi ne? *(Uzun sessizlik.)* Yüz. *(Sessizlik.)* Burun. *(Gözlerini kısıp aşağı bakar.)* Görebiliyorum... *(aşağı bakarak)* ... ucunu... delikleri... hayat veren soluk... o çok beğendiğin kıvrım... *(dudaklarını uzatır)* ... bir parça dudak... *(yine dudaklarını uzatır)* ... uzatınca... *(dilini çıkarır)* ... dil de tabii... ne çok beğenirdin... çıkarınca ... *(yine dilini çıkarır)* ... ucu... *(gözler yukarı)* ... sanki bir parça kaş... kaş... bana öyle geliyor belki de... *(gözler sola)* ... yanak... yok... *(gözler sağa)* ... yok... *(yanaklarını şişirir)* ... şişirsem bile... *(gözler sola, yine yanaklarını şişirir)* ... yok... gül yanaklar kayıp.⁽¹⁴⁾ *(Gözler öne.)* ... Hepsi bu kadar. *(Sessizlik.)* ... Çanta tabii ki... *(gözler sola)* ... biraz bulanık belki... ama çanta. *(Gözler öne. Öylesine.)* ... Yeryüzü tabii ki, gökyüzü de. *(Gözler sağa.)* ... O gün... bana verdiğin güneş şemsiyesi... *(sessizlik)* ... o gün... göl... sazlıklar. *(Gözler öne. Sessizlik.)* Ne günü? *(Sessizlik.)* Ne sazlığı? *(Uzun sessizlik. Gözler kapanır. Zil yüksek sesle çalar. Gözler açılır. Sessizlik. Gözler sağa.)* Brownie tabii ki. *(Sessizlik.)* Brownie'yi hatırlıyor musun, Willie? Ben görebiliyorum. *(Sessizlik.)* Brownie burada, Willie, yanımda. *(Sessizlik. Yüksek sesle.)* Brownie burada, Willie. *(Sessizlik. Gözler öne.)* Hepsi bu kadar. *(Sessizlik.)* Onlar olmasa ne yapardım ben? *(Sessizlik.)* Onlar olmasa ne yapardım, kelimeler yetersiz kalınca? *(Sessizlik.)* Dudaklarımı büzüp önüme bakar dururdum. *(Uzunca bir süre söylediği gibi yapar.)* Yapamam. *(Sessizlik.)* Ah evet, şükürler olsun, çok şükürler olsun. *(Uzun sessizlik. Alçak sesle.)* Bazen sesler işitiyorum. *(Dinliyor ifadesi. Normal sesiyle.)* Ama pek sık değil. *(Sessizlik.)* Bir nimet, sesler bir nimet, yardımcı oluyorlar bana... gün boyunca. *(Gülümser.)* Eski usul! *(Gülümseme silinir.)* Evet, seslerin olduğu günler, mutlu günler. *(Sessizlik.)* Ses duyduğum günler. *(Sessizlik.)* Sanırdım ki... *(sessizlik)* ... diyorum ki, ben sesleri kafamın içinde sanırdım.

(Gülümser.) Oysa hayır. (Gülümseme artar.) Hayır, hayır. (Gülümseme silinir.) Yalnızca mantık öyle diyordu. (Sessizlik.) Akıl. (Sessizlik.) Ben aklımı kaybetmedim. (Sessizlik.) Daha değil. (Sessizlik.) Büsbütün değil. (Sessizlik.) Birazı duruyor. (Sessizlik.) Sesler. (Sessizlik.) Küçük küçük... kopmalar gibi, küçücük düşmeler... parçalanmalar. (Sessizlik. Alçak sesle.) Eşyalar, Willie. (Sessizlik. Normal sesiyle.) Çantanın içindeki, çantanın dışındaki. (Sessizlik.) Evet, eşyaların kendi hayatları var, her zaman söylemişimdir, eşyaların hayatı var. (Sessizlik.) Şu aynama bak, mesela, bana ihtiyacı yok ki. (Sessizlik.) Zil. (Sessizlik.) Bıçak gibi beynine saplanıyor. (Sessizlik.) Delip geçiyor. (Sessizlik.) Gel de umursama. (Sessizlik.) Ne çok... (sessizlik) ... diyorum ki, ne çok kereler söylemişimdir, Boşver, Winnie, boşver zili, aldırma, sen istediğin gibi uyu uyan, uyu uyan, gözlerini istediğin gibi aç kapa ya da nasıl kolayına gelirse öyle yap. (Sessizlik.) Gözlerini aç kapa, Winnie, aç kapa, hep öyle. (Sessizlik.) Ama hayır. (Gülümser.) Şimdi değil. (Gülümseme artar.) Hayır, hayır. (Gülümseme silinir. Sessizlik.) Şimdi ne? (Sessizlik.) Şimdi ne, Willie? (Uzun sessizlik.) Benim öyküm var elbette, başka bir şey kalmadıysa. (Sessizlik.) Bir hayat. (Gülümser.) Uzun bir hayat. (Gülümseme silinir.) Rahimde başlıyor, hayatın eskiden başladığı yerde, Mildred'in anıları var, anıları olacak, rahim anıları, ölmeden önce, ana rahmi. (Sessizlik.) İşte dört veya beş yaşına gelmiş bile. Geçenlerde kocaman bir balmumu bebek vermişler ona. (Sessizlik.) Tepeden tırnağa giyimli, eksiği gediği yok. (Sessizlik.) Ayakkabıları, çorapları, külotu, tam takım, fırfırlı entarisi, eldivenleri. (Sessizlik.) Beyaz dantel. (Sessizlik.) Küçük beyaz bir hasır şapka, çeneden bağlanıyor. (Sessizlik.) İnci kolye. (Sessizlik.) Küçük resimli bir kitap, matbaa baskısı, yürüyüşe çıktığında kolunun altına alsın diye. (Sessizlik.) Çini mavisi gözleri açılıp kapanıyor. (Sessizlik. Öykü tonunda.) Milly yataktan kalktığında güneş tam doğmamıştı, dik basamaklardan aşağı... (sessizlik) ... sabahlığını üstüne geçirdi ve tek başına dik tahta basamaklardan aşağı indi, arka arka emekleyerek, bunu yasaklamışlardı gerçi ona, çocuk odasına... (sessizlik) ... sessiz koridordan parmak ucunda geçti, çocuk odasına girdi ve bebeği soymaya başladı. (Sessizlik.) Masanın altına girdi ve bebeğini soymaya başladı. (Sessizlik.) Bir yandan da... azarlıyordu bebeği. (Sessizlik.) Birden bir fare — (Uzun sessizlik.) Sakin ol, Winnie. (Uzun sessizlik. Çağırır.) Willie! (Sessizlik. Daha yüksek sesle.) Willie! (Sessizlik. Biraz azarlıcasına.) Bazen senin tavrını biraz tuhaf buluyorum, Willie, son zamanlarda, böyle sebepsiz yere gaddarlık etmek sana yakışmıyor. (Sessizlik.) Tuhaf mı? (Sessizlik.) Değil. (Gülümser.) Burada değil. (Gülümseme artar.) Şu anda değil. (Gülümseme silinir.) Yine de... (Birden endişeli.) Bir terslik olmuş olmasın! (Gözler sağa, yüksek sesle.) Her şey yolunda mı, sevgilim? (Sessizlik. Gözler öne. Kendi kendine.) Umarım yine başüstü girmedi içeri! (Gözler sağa, yüksek sesle.) Sıkışıp kalmadın, değil mi, Willie? (Sessizlik. Önceki gibi.) Kendini kıstırmadın, değil mi, Willie? (Gözler öne, sıkıntılı.) Belki bunca zamandır imdat diye bağırıyor, ben duymuyorum. (Sessizlik.) Birtakım çılgınlık duyuyorum tabii. (Sessizlik.) Ama onlar

eminim kafamın içinde. *(Sessizlik.)* Acaba... *(Sessizlik. Kesin bir tavırla.)* Hayır, hayır, benim kafam her zaman çılgılık doluydu. *(Sessizlik.)* Şaşkın, yarım yamalak çılgınlık. *(Sessizlik.)* Gelirler. *(Sessizlik.)* Ve giderler. *(Sessizlik.)* Rüzgardaymış gibi. *(Sessizlik.)* Ben işte buna bayılıyorum. *(Sessizlik.)* Kesiliverirler. *(Sessizlik.)* Ah evet, şükürler olsun, çok şükürler olsun. *(Sessizlik.)* Gün epeyce yol katetti. *(Gülümser. Gülümseme silinir.)* Ama galiba şarkımı söylemem için hala biraz erken. *(Sessizlik.)* Erken söylemek felaket oluyor, biliyorum. *(Sessizlik.)* Öte yandan, çok geç kalma ihtimali de var. *(Sessizlik.)* Uyku zili çalar ama şarkı hala söylenmemiştir. *(Sessizlik.)* Koca bir gün uçup gitmiştir — *(gülümser, gülümseme silinir)* — uçup gitmiştir, hem de epeyce, ve adına şarkı denebilecek cinsten, türden veya tariften bir şey söylenmemiştir. *(Sessizlik.)* Ama burda bir terslik var. *(Sessizlik.)* İnsan şarkıyı öyle... hop deyince söyleyemiyor. Hayır. *(Sessizlik.)* Şarkı, bilinmeyen bir nedenden, içinden kabarıyor, bakıyorsun ki zamanı değil, geri bastırıyorsun. *(Sessizlik.)* İnsan, Hadi, şimdi tam sırası, söyleyeceksem ya şimdi ya hiç diyor, ama söyleyemiyor. *(Sessizlik.)* Bir türlü söyleyemiyor. *(Sessizlik.)* Tek bir notasını bile. *(Sessizlik.)* Bir şey daha, Willie, hazır bu konuyla ilgili. *(Sessizlik.)* Şarkıdan sonraki hüznün. *(Sessizlik.)* Sana hiç oldu mu, Willie? *(Sessizlik.)* Görüp geçirdiklerinde. *(Sessizlik.)* Olmadı mı? *(Sessizlik.)* Seve seve yapılan bir çiftleşmeden sonra basan hüznü biliyoruz tabii. *(Sessizlik.)* Sanırım bu konuda Aristo'yla aynı fikirdesin, Willie. *(Sessizlik.)* Evet, insan bunu bilir, onun için de hazırlıklıdır. *(Sessizlik.)* Ama şarkı sonrasında... *(Sessizlik.)* Neyse ki çok sürmüyor. *(Sessizlik.)* Ben işte buna bayılıyorum. *(Sessizlik.)* Kaybolup gidiyor. *(Sessizlik.)* Neydi o mükemmel dizeler? *(Sessizlik.)* Git hadi, unut beni, neden dansetsin gölgesi bilmemneyin bilmemne üstünde... git hadi, unut beni... neden hüznün... ıslıl ıslıl gülümse... git hadi, unut beni... hiç duyma beni... tatlı tatlı gülümse... ıslıl ıslıl şarkı söyle⁽¹⁵⁾... *(Sessizlik. İç geçirerek.)* İnsan klasiklerini unutuyor. *(Sessizlik.)* Hepsini değil ama. *(Sessizlik.)* Bir kısmını. *(Sessizlik.)* Bir kısmı hala hatırlanıyor. *(Sessizlik.)* Ben işte buna bayılıyorum, bir kısmını hatırlıyor insan, klasiklerinin, günü geçirmesine yardım etsin diye. *(Sessizlik.)* Ah evet, şükürler olsun, çok şükürler olsun. *(Sessizlik.)* Şimdi ne? *(Sessizlik.)* Şimdi ne, Willie? *(Uzun sessizlik.)* Aklın gözüne sesleniyorum⁽¹⁶⁾... Bay Shower – ya da Cooker. *(Gözlerini kapar. Zil yüksek sesle çalar. Gözlerini açar. Sessizlik.)* El ele, öbür ellerinde çantalar. *(Sessizlik.)* Yuvarlanıp gidiyorlar... hayatta. *(Sessizlik.)* Artık ne gençler, ne de yaşlı. *(Sessizlik.)* Orada durmuş, ağızlarını açmış bana bakıyorlar. *(Sessizlik.)* Göğüsleri gününde fena sayılmazdı herhalde, diyor adam. *(Sessizlik.)* Ben, diyor, zamanında bundan beter omuzlar gördüm. *(Sessizlik.)* Bacaklarını hissedebiliyor mu? diyor. *(Sessizlik.)* Bacaklarında hiç his var mı? diyor. *(Sessizlik.)* Altı çıplak mı? diyor. *(Sessizlik.)* Sor bakalım, diyor, ben sormaya utanırım. *(Sessizlik.)* Ne sorayım? diyor kadın. *(Sessizlik.)* Bacaklarında hiç his var mı? *(Sessizlik.)* Altı çıplak mı? *(Sessizlik.)* Kendin sor, diyor kadın. *(Sessizlik. Ani bir şiddetle.)* Bırak şu elimi Allah aşkına, yıkıl başımdan! *(Sessizlik. Önceki gibi.)*

Geber! *(Gülümser.)* Ama hayır. *(Gülümseme artar.)* Hayır, hayır. *(Gülümseme silinir.)* Uzaklaşmalarını izliyorum. *(Sessizlik.)* El ele – çantalarıyla. *(Sessizlik.)* Bulanık. *(Sessizlik.)* Sonra kayboluyorlar. *(Sessizlik.)* Yolu bu taraflara düşen — son insanoğlu. *(Sessizlik.)* Bu tarihe kadar. *(Sessizlik.)* Şimdi ne? *(Sessizlik. Alçak sesle.)* İmdat. *(Sessizlik. Önceki gibi.)* İmdat, Willie. *(Sessizlik. Önceki gibi.)* Olmaz mı? *(Uzun sessizlik. Öykü tonunda.)* Birden bir fare... *(Sessizlik.)* Birden bir fare küçücük bacağından yukarı tırmanıverdi ve Mildred, korkudan elindeki bebeği düşürüp çığlık atmaya başladı — *(WINNIE birden keskin bir çığlık atar)* — çığlık üstüne çığlık — *(WINNIE iki kez çığlık atar)* — çığlık üstüne çığlık üstüne çığlık üstüne çığlık atınca herkes koşup geldi, üstlerinde gecelikleri, babası, annesi, Bibby ve... yaşlı Annie, ne oluyor diye... *(sessizlik)* ...ne olmuş olabilirdi ki? *(Sessizlik.)* Çok geç. *(Sessizlik.)* Çok geç. *(Uzun sessizlik. Ancak işitilebilir sesle.)* Willie. *(Sessizlik. Normal sesle.)* Her neyse, artık az kaldı, Winnie, artık az kalmış olmalı, uyku zilinin çalmasına. *(Sessizlik.)* O zaman kapatabilirsin gözlerini, o zaman *kapatacaksın* gözlerini — ve kapalı tutacaksın. *(Sessizlik.)* Ben niye söylüyorum bunu yine? *(Sessizlik.)* Eskiden sanırdım ki... *(sessizlik)* ... Diyorum ki, ben eskiden bir saniyenin bir parçasıyla bir sonraki parçası arasında bir fark yok sanırdım. *(Sessizlik.)* Eskiden derdim ki... *(sessizlik)* ... Diyorum ki, ben eskiden, Sen değişmezsin, Winnie, derdim, saniyenin bir parçasıyla bir sonraki parçası arasında hiçbir zaman fark yok derdim. *(Sessizlik.)* Niye bundan söz açıyorum yine? *(Sessizlik.)* Sözü açılabilir o kadar az şey var ki, insan hepsinden birden söz açveriyor. *(Sessizlik.)* Her ne varsa. *(Sessizlik.)* Boynum ağrıyor. *(Sessizlik. Ani bir şiddetle.)* Boynum ağrıyor! *(Sessizlik.)* Oh, biraz rahatladım. *(Biraz sinirlenerek.)* Her şeyin bir sınırı var. *(Uzun sessizlik.)* Bundan öte bir şey yapamam ki. *(Sessizlik.)* Bundan öte bir şey diyemem ki.⁽¹⁷⁾ *(Sessizlik.)* Ama daha demem gerek. *(Sessizlik.)* Bir terslik var burda. *(Sessizlik.)* Hayır, bir şeyin kıpırdaması gerek, dünyada, ben artık yapamıyorum. *(Sessizlik.)* Meltem. *(Sessizlik.)* Bir soluk. *(Sessizlik.)* Neydi o ölümsüz dizeler? *(Sessizlik.)* Ebedi karanlık olabilir bu. *(Sessizlik.)* O hiç bitmek bilmeyen simsiyah gece. *(Sessizlik.)* Yalnızca rastlantı herhalde, mutlu bir rastlantı. *(Sessizlik.)* Ah evet, bol tarafından şükürler olsun. *(Uzun sessizlik.)* Şimdi ne? *(Sessizlik.)* Şimdi ne, Willie? *(Uzun sessizlik.)* O gün. *(Sessizlik.)* Pembe şampanya. *(Sessizlik.)* İnce uzun kadehler. *(Sessizlik.)* Son konuk da çıkıp gitti. *(Sessizlik.)* Son kadehte beden bedene. *(Sessizlik.)* O bakış. *(Uzun sessizlik.)* Ne günü? *(Uzun sessizlik.)* Ne bakışı? *(Uzun sessizlik.)* Çığlıklar duyuyorum. *(Sessizlik.)* Söyle. *(Sessizlik.)* Hadi söyle şu her zamanki şarkını, Winnie.

Uzun sessizlik. Aniden irkilme ifadesi. Gözler sağa döner. Tümseğin WINNIE'nin sağ tarafındaki köşesinden WILLIE'nin başı görünür. Emekler pozisyonunda, son derece şık giyimli — silindirik şapka, frak ceket, çizgili pantolon, vb., elinde beyaz eldivenler. Çok uzun, gür, beyaz "Battle of Britain" stili bıyıklar. Durur, öne bakar,

bıyığını sıvazlar. Tümseğin arkasından bütünüyle çıkar, sol tarafına döner, durur, başını kaldırıp WINNIE'ye bakar. Emekleyerek ortaya doğru ilerler, durur, başını ön tarafa çevirir, öne bakar, bıyığını sıvazlar, kravatını düzeltir, şapkasını düzeltir, biraz daha ilerler, durur, şapkasını çıkarır ve WINNIE'ye bakar. Artık sahne ortasına oldukça yakındır ve WINNIE'nin görüş alanının içindedir. Başını kalkık tutup bakmaya gücü yetmez ve yere indirir.

WINNIE

(Pek umursamıyormuş gibi.) Aman bu ne hoş bir sürpriz böyle! *(Sessizlik.)* Ağlaya zırlaya evlenme teklif etmeye geldiğin günü anımsatıyor bana. *(Sessizlik.)* Sana tapıyorum, Winnie, n'olur benim ol. *(Willie başını kaldırıp bakar.)* Hayatın ne anlamı var, Win olmayınca? *(Kıkırdamaya başlar.)* Bu ne şıklık, göz kamaştırıyorsun. *(Kıkırdar.)* Çiçekler nerede? *(Sessizlik.)* Bugün gülen çiçekler.⁽¹⁸⁾ *(WILLIE başını indirir.)* O boynundaki ne öyle, çıban mı? *(Sessizlik.)* İhmal etme onu, Willie, başına iş açmadan. *(Sessizlik.)* Bunca zamandır nerdeydin? *(Sessizlik.)* Bunca zamandır ne yapıyordun? *(Sessizlik.)* Giyiniyor muydun? *(Sessizlik.)* Sana seslendiğimi duymuyor muydun avaz avaz? *(Sessizlik.)* Deliğinde sıkışıp kalmış mıydın yoksa? *(Sessizlik. WILLIE başını kaldırıp bakar.)* Ha şöyle, Willie, bak bana. *(Sessizlik.)* O ihtiyar gözlerin bayram etsin, Willie. *(Sessizlik.)* Geride bir şey kalmış mı? *(Sessizlik.)* Herhangi bir kalıntı? *(Sessizlik.)* Yok mu? *(Sessizlik.)* Biliyorsun, kendime bakmama pek imkanım olmadı. *(WILLIE başını indirir.)* Sen ama hala tanınır haldesin, bir bakıma. *(Sessizlik.)* Artık gelip bu tarafta oturmayı mı düşünüyorsun... belki kısa bir süreliğine? *(Sessizlik.)* Hayır mı? *(Sessizlik.)* Öylesine bir uğradın mı yoksa? *(Sessizlik.)* Sağır mı oldun, Willie? *(Sessizlik.)* Dilin mi tutuldu? *(Sessizlik.)* Ah biliyorum tabii, konuşmayla hiç başın hoş olmadı, Sana tapıyorum, Winnie, n'olur benim ol, ondan sonra çit yok, yalnızca Reynolds' gazetesinden okuduğun ıvr zıvır. *(Gözler öne. Sessizlik.)* Her neyse, her zaman dediğim gibi, önemli değil, ne de olsa mutlu bir gün olmuş olacak, bir mutlu gün daha. *(Sessizlik.)* Çok kalmadı, Winnie. *(Sessizlik.)* Çığlıklar işitiyorum. *(Sessizlik.)* Willie, sen hiç çığlık işitiyor musun? *(Sessizlik.)* Hayır mı? *(Gözlerini yine WILLIE'ye çevirir.)* Willie. *(Sessizlik.)* Bak bana yine, Willie. *(Sessizlik.)* Bir kere daha, Willie. *(WILLIE başını kaldırıp bakar. Mutlu.)* A a! *(Sessizlik. Çok şaşırır.)* İyi misin, Willie, hiç böyle bir ifade görmedim şimdiye kadar? *(Sessizlik.)* Şapkanı tak, sevgilim, güneştendir, merasimi boş ver, ben aldırmam. *(WILLIE şapka ile eldivenleri elinden bırakır ve emekleyerek WINNIE'ye doğru tümseğe tırmanmaya başlar. Sevinçli.)* Aman, bu müthiş bir şey! *(WILLIE durur, bir eliyle tümseğe tutunurken ötekiyle ulaşmaya çalışır.)* Hadi, sevgilim, biraz daha gayret, ben seni desteklerim. *(Sessizlik.)* Sen bana mı erişmeye çalışıyorsun, Willie... yoksa başka bir şeye mi? *(Sessizlik.)* Yüzüme dokunmak mı istiyorsun... yine? *(Sessizlik.)* Öpücük mü istiyorsun, Willie... yoksa başka bir şey mi? *(Sessizlik.)* Eskiden olsaydı sana el verebilirdim. *(Sessizlik.)* Daha eskiden sana elimi vermiştim de. *(Sessizlik.)* Her zaman el el deyip durdun, Willie. *(WILLIE geriye, tümseğin dibine kayar ve yüzüstü*

kalır.) Vinnn! (Sessizlik. WILLIE elleri ve dizleri üstünde doğrulur, yüzünü WINNIE'ye doğru kaldırır.) Bir daha dene, Willie, ben seni desteklerim. (Sessizlik.) Öyle bakma bana! (Sessizlik. Kızarak.) Öyle bakma bana! (Sessizlik. Alçak sesle.) Yoksa kafayı mı bozdun, Willie? (Sessizlik. Önceki gibi.) Kafayı çatlattın mı yoksa, Willie? Sessizlik.

WILLIE *(Zorla duyulabilir sesle.) Win. Sessizlik. WINNIE'nin gözleri öne dönük. Mutluluk ifadesi belirir, giderek artar.*

WINNIE *Win! (Sessizlik.) Ah, mutlu bir gün bu, bu da başka bir mutlu gün olmuş olacak. (Sessizlik.) Her şeye rağmen. (Sessizlik.) Şimdilik.*

Sessizlik. Şarkının başlangıcını deneme yapar gibi biraz kendi kendine mırıldanır, ardından yumuşak sesle şarkıyı söyler. Müzik kutusunun melodisi.

Duymasan da bilmesen de sevgilim
Dansımız her adımında söylüyor
Ellerin teması fısıldıyor bana
Evet, seviyor diyor, beni seviyor

Sessizlik. Mutluluk ifadesi silinir. Gözlerini kapar. Zil yüksek sesle çalar. Gözlerini açar. Gözleri öne bakarak gülümser. Gülümseyerek gözlerini hala elleri ve dizleri üstünde durup kendisine bakmakta olan WILLIE'ye çevirir. Gülümseme silinir. Birbirlerine bakarlar. Uzun ara.

PERDE

Çevirmenin notu:

Mutlu Günler, 15. İstanbul Tiyatro Festivali'nde (Mayıs 2006) sahnelenmek üzere çevrildi ve Çiğdem Selişik ve Manfred Bormann tarafından oynandı. Oyun İngilizce aslından (Grove Press, 1961) çevrildi, sorunlu noktalarda Manfred Bormann'ın yardımıyla metnin Beckett'in onayladığı Almanca çevirisine başvuruldu. Metnin anlaşılmasında ve doğru yorumlanmasında başvuru en önemli kaynak, oyun Beckett tarafından yönetildiği zaman oluşturulan rejî defteri oldu: James Knowlson, ed., *Happy Days: Samuel Beckett's Production Notebook*. NY: Grove Press, Inc., 1985.

Oyun metninde gönderme yapılan edebî yapıtlar (metin içine çevirmen tarafından konulan dipnot numaraları sırasıyla):

(1) Shakespeare, *Hamlet*, Perde III, Sahne 1

"... O woe is me to have seen what I have seen, see what I see."

(2) Milton, *Paradise Lost (Yitik Cennet)*, X. kitap, 741-742

"... O fleeting joys of paradise, dear bought with lasting woe."

(3) Shakespeare, *Romeo ve Juliet*, Perde V, Sahne 3

"... beauty's ensign yet

Is crimson in thy lips and in thy cheeks

And death's pale flag is not advanced there."

(4) Shakespeare, *Cymbeline*, Perde IV, Sahne 2

"Fear no more the heat o' the sun

Nor the furious winter's rages'..."

(5) Thomas Gray, *Ode On a Distant Prospect of Eton College*, 79. ve 80. satırlar

"And moody madness laughing wild

Amid severest woe..."

(6) Ömer Hayyam, *Rûbailer*

"A book of verses underneath the bough,

A jug of wine, a loaf of bread – and thou

Beside me singing in the wilderness,

Oh, wilderness were Paradise enow." (E. Fitzgerald)

(7) Robert Browning, *Paracelsus*, III, 372-373

"I say confusedly what comes uppermost.

But there are times when patience proves at fault,

As now: this morning's strange encounter—you

Beside me once again!" reminded by "You again!"?

(8) W.B. Yeats, "Down by the Salley Gardens," *Crossways*

"... She bid me take life easy, as the grass grows on the weirs;

But I was young and foolish, and now am full of tears."

(9) James Boswell, *Life of (Samuel) Johnson*

Oliver Edwards: "You are a philosopher, Dr. Johnson. I have tried too in my time to be a philosopher; but I don't know how, cheerfulness was always breaking in."

(10) Shakespeare, *Hamlet*, Perde I, Sahne 1

"Some say that ever 'gainst that season comes

Wherein our Saviour's birth is celebrated,

The bird of dawning singeth all night long."

(11) Milton, *Paradise Lost (Yitik Cennet)*, III. kitap, 1. satır
“Hail, holy light! Off spring of heaven first-born.”

(12) Lord Byron, *Childe Harold's Pilgrimage*, Canto III, 21. satır
“Soft eyes look'd love to eyes which spake again
And all went merry as a marriage bell.”

(13) John Keats, *Ode to a Nightingale*
“... In some melodious plot
Of beechen green and shadows numberless
Singest of summer in full-throated ease.”

(14) Shakespeare, *Twelfth Night*, Perde II, Sahne 4
“... She never told her love,
But let concealment, like a worm i' the bud,
Feed on her damask cheek...”

(15) Charles Wolfe, *Go, forget me!*
“Go, forget me! why should sorrow
O'er that brow a shadow fling?
Go, forget me, and tomorrow
Brightly smile and sweetly sing!
Smile,—though I shall not be near thee;
Sing,—though I shall never hear thee!”

(16) W. B. Yeats, *At the Hawk's Well*
“I call to the eye of the mind, A well long choked up and dry
And boughs long stripped by the wind, And I call to the mind's eye...”

(17) P.B. Shelley, *A Lament*
“Oh world! O life! O time!
On whose last steps I climb,
Trembling at that where I had stood before;
When will return the glory of your prime?
No more—Oh, never more!”

(18) Robert Herrick, *To the Virgins to Make Much of Time*
“... And this same flower that smiles today
Tomorrow may be dying.”

Ezgi: Şen Dul Opereti, Franz Lehar

Duy ma san da bil me sen de sev gi lim Dan sı

10 mız her a dı mın da söy lü yor El le rin te

19 ma sı fı sıl dı yor ba na E vet

26 se vi yor di yor be ni se vi yor